

RADNIČNÉ NOVINY

3/20
MAREC
Ročník 2.

VÝSTAVBA NA PARKOVISKU

Mesto predalo pozemok investorovi ešte v roku 2007. Teraz na ňom pribudnú byty.

ELEKTRIČKA V NITRE?

Samospráva hľadá všetky možnosti, ako posilniť verejnú dopravu a uľahčiť pohyb po meste.

NAMIESTO HERNE POTRAVINY

Po zákaze hazardu vznikajú v meste nové, zmysluplné prevádzky.

NAŠI MESTSKÍ POLICAJTI V NOVÝCH UNIFORMÁCH

15

16

13

23

8

19

PLÁNOVANIE

Socialistické hospodárstvo sa vyžívalo v plánovaní, povestné boli päťročnice, tí najhorlivejší vo fabrikách plnili plány na 120 percent. Ešte dnes sa preto pri slove plánovanie mnohí z nás pousmejú.

Ono to však má niečo do seba. Ak by sme v minulých obdobiach plánovali lepšie, nemuselo sa stať, že mesto predá lukratívne pozemky v centre bez toho, aby developerom jasne určilo, ako a s akou kvalitou majú stavať svoje projekty. Hovorí o tom hlavný text aktuálneho čísla Radničných novín. Článok zároveň zdôrazňuje, že mesto má možnosti ako do plánovania zasiahnuť aj v prípade, že ide o súkromné pozemky a investície.

Veľkú odozvu vyvolalo nedávne vyjadrenie hlavného architekta, ktorý povedal, že Nitrou by mohli v budúcnosti brázdiť električky. Udržateľná doprava tiež potrebuje plánovanie. Nitra s veľkou pravdepodobnosťou čaká ďalší rozvoj – vzniknú nové sídliská, podniky a s tým súvisí aj verejná doprava, ktorá zvládne nápor cestujúcich aj o desať, dvadsať či päťdesiat rokov. Krajské mesto sa urbanisticky nerozvíja na rok ani na dva, ale na dlhé desaťročia dopredu. A čokoľvek zmysluplné ľuďom uľahčí život, to sa oplatí plánovať. Debata o udržateľnej doprave je otvorená. I keď sa možno neskôr ukáže, že Nitre sa viac hodí dopravný prostriedok X ako električka.

Kolegovia, ktorí stoja za spustením novej parkovacej politiky v meste, tiež plánovali. Nečakali, že všetci hneď skočíme z áut do autobusov, preto mysleli aj na tých, ktorí chcú v meste parkovať. Načrtli sieť parkovacích miest, na ktorých bezplatne zaparkujeme a z ktorých sa komfortne dostaneme do centra Nitry. Všetky aj s mapkou nájdete v týchto Radničných novinách.

Veríme, že si naplánujete chvíľu s nami. Prajeme vám príjemné chvíle pri čítaní marcových Radničných novín.

Tomáš Holúbek

OBSAH

- 4-7 **Aj v Nitre môže vzniknúť kvalitná architektúra**
- 8-9 **Prehľad parkovacích miest zadarmo**
- 10 **Udržateľná doprava: Dosiahneme ju električkou?**
- 13 **Choré stromy nahradia nové**
- 15 **Mestskí policajti v nových uniformách**
- 16 **Dotácie na kultúrne podujatia**
- 17 **Srdce na dlani získalo sedem najlepších**
- 18 **Aké boli tohtoročné fašiangy v Nitre?**
- 19 **Otvorili sme vynovený kultúrny dom na Kyneku**
- 23 - 25 **Rozhovor s oceneným dobrovoľníkom roka 2019**
- 26 - 27 **Kalendárium podujatí na marec**
- 28 **Namiesto herne vznikli potraviny**
- 30 **Krížovka**

Radničné noviny – mesačník pre všetkých, ktorí majú radi Nitru

Číslo 3/2020 | Ročník 2 | **Vydáva:** Mesto Nitra – Mestský úrad v Nitre, Štefánikova trieda 60, 950 06 Nitra | IČO: 00308307 | **Adresa redakcie:** Mestský úrad, Odbor komunikácie a propagácie, Štefánikova trieda 60, 950 06 Nitra, redakcia@msunitra.sk | **Grafická úprava:** Peter Jánsky | **Tlač:** Dolis Goen s.r.o., Stará Vajnorská 11, Bratislava | **Vyšlo:** február 2020 | **Náklad:** 40000 ks | Bezplatná distribúcia do všetkých domácností v Nitre | ISSN 2644 -6073 | EV 5851/19.

„Je načas, aby
sme si uvedomili,
že obyvatelia
a developeri
nie sú dve
znenárodnené
strany.“

Henrich Varga
foto: Roman Oravec

Toto parkovisko predali v roku 2007. Investor si ho oplotil o 13 rokov neskôr, preto si ľudia mylne myslia, že doteraz patrilo mestu.

HLAVNÝ ARCHITEKT ŠABÍK: AJ V NITRE MÔŽE VZNIKAŤ KVALITNÁ ARCHITEKTÚRA

Na Parkovom nábreží pri zápasníckej hale funguje od nepamäti bezplatné parkovisko, o kúsok ďalej je výbeh pre psov a medzi nimi rastie pár desiatok stromov. Okolo prechádza cyklotrasa, neďaleko tečie rieka. Obyvatelia mesta túto lokalitu zbožňujú a považujú za svoju. To je však omyl. Pozemky sú súkromné a už roky pripravené na výstavbu bytového komplexu.

MESTO PREDALO MNOHÉ LUKRATÍVNE POZEMKY

Predaj pôvodne mestského majetku schválili ešte v roku 2007 poslanci mestského zastupiteľstva. Mesto Nitra nad týmto územím de facto úplne stratilo kontrolu. V čase písania tohto textu vznikalo na parcele oplotenie a tabuľky šoférom oznamovali, aby na parkovisku svoje autá viac

neodstavovali, inak im hrozí odtiahnutie.

Parkové nábrežie rozhodne nie je žiaden solitér. Mesto Nitra v minulosti predalo tisíce metrov štvorcových lukratívnych pozemkov a mnohé objekty bez toho, aby jasne určilo pravidlá budúcim investorom a developerským projektom.

Pozemok na Ďurkovej
ulici - za Lidlom.

Výsledkom je podľa hlavného architekta mesta Nitra neregulovaný rozvoj a s ním spojená vlna nevôle obyvateľov. Je to scenár, ktorý sa opakuje pri takmer každom developer-skom zámere - s informáciami o výstavbe sa objaví petícia, medializácia a natahovanie

vydania stavebného povolenia. Občania sa cítia bezmocní, pretože majú pocit, že v ich susedstve sa dejú veci, ktoré nevedia ovplyvniť a investor je frustrovaný, pretože mu beží čas a utekajú peniaze.

DEVELOPERI A OBYVATELIA NEMAJÚ BYŤ NEPRIATEĽMI

Podľa hlavného architekta mesta Nitra Viktora Šabíka sa takýmto situáciám dá predísť. „Je načase, aby sme si uvedomili, že obyvatelia a developeri nie sú dve znepriatelené strany. Našou snahou je vytvoriť taký systém, aby sme mali fungujúcu komunikáciu medzi obyvateľmi, developermi, a mestom,“ hovorí Šabík.

Mesto Nitra počas minulého roka nastavilo model, v ktorom spolupracuje radnica, investori a Komora architektov Slovenska. Cieľom je, aby sa na vybrané parcely v privátnom vlastníctve robili architektonické súťaže. Tie by mali byť zárukou, že do Nitry začne prúdiť kvalita. „Jedným dychom však musím dodať, že

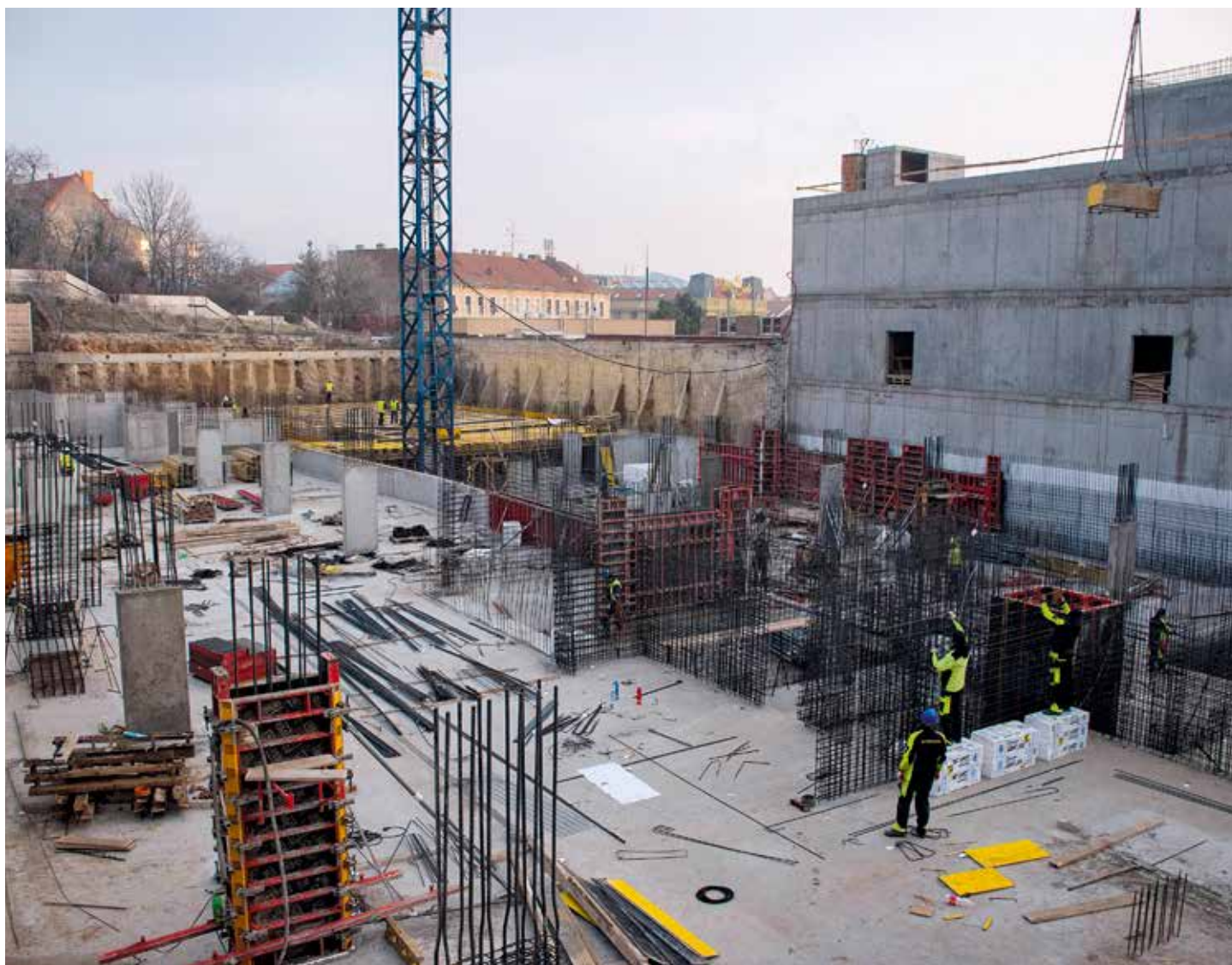
staré projekty bohužiaľ dobehnú v režime, ktorý tu bol nastavený pôvodne. Ak bolo vydané územné rozhodnutie, nemáme na projekt v podstate dosah, a tak je to aj v prípade výstavby na parkovisku na Parkovom nábreží,“ dodáva Šabík.

Podľa hlavného architekta je v záujme prichádzajúcich investorov, aby projekty dávali do súťaží a snažili sa o maximálnu možnú kvalitu. „Zásadným spôsobom môžu zvýšiť atraktivitu plánovanej výstavby, čo sa následne odrazí aj na jej ekonomickom zhodnotení.“

MESTO MÔŽE TLAČIŤ NA KVALITU PROJEKTOV

V centre mesta a jeho blízkom okolí v súčasnosti vzniká hneď niekoľko developer-

ských projektov zameraných primárne na bývanie. Okrem notoricky známych stavieb ako Tabáň, Orbis a Promenada Living Park vyrastá obytný komplex v susedstve Brezového hájika, ďalší Za Ferenitkou, byty vznikajú aj vedľa atletického štadióna a oprášená je desať rokov plánovaná výstavba na Pieskovej ulici. V súkromných rukách sú bývalé mestské majetky za Tralaškou na Ďurkovej, či dlhodobu oplostený pozemok na Podzámskej.

Podľa slov hlavného architekta má radnica pomerne dobré možnosti ako vplývať na kvalitu architektúry pri projektoch, na ktoré ešte nebolo vydané územné rozhodnutie. Útvár hlavného architekta v spolupráci s Ko-

morou architektov Slovenska a súkromným investorom práve v týchto dňoch chystajú súťaž na stvárnenie budovy, ktorá má vyrásť na Štúrovej ulici, v tesnom susedstve bývalého obchodného domu Prior. „Je to cesta, ktorú uplatňujeme už od minulého roku. Dnes komunikujeme s piatimi investormi, od ktorých žiadame, aby projekty súťažili. Je to jediný spôsob ako do Nitry dostať architektonickú kvalitu a zásadne tým zvyšujeme šancu, že projekty budú tolerovať aj požiadavky miestnych obyvateľov. Pre investorov je to zároveň cesta ako si zabezpečiť začiatok výstavby bez zbytočných prietahov,“ dodáva Šabík.

Podľa hlavného architekta hľadá mesto ďalšie možnosti

ako developerov regulovať ešte viac v prospech obyvateľov a kvalitného rozvoja územia. „Fungovať by to malo tak, že si investora a miestnych obyvateľov a účastníkov konania pozveme na radnicu, načrtneme si objem a charakter plánovanej stavby

a následne pošleme zámer do súťaže. V ideálnom svete prídu všetci, ktorých sa ten konkrétny projekt týka a spolu si celý priebeh vydebátujeme. Nie je to jednoduchá cesta, ale je našou povinnosťou na ňu vykročiť,“ uzatvára Šabík.

- 1. Zimný štadión
- Predmostie, Divadlo Andreja Bagara
- 2. Dražovská, UKF
- Amfiteáter
- 3. Kruhový objazd pod Zoborom
- Pod Zoborom
- 4. Nábřežie mládeže
- Lomnická
- 5. Ul. Nábřežie mládeže
- Lomnická a Nábřežie mládeže
- 6. Atletický štadión a ŠH Olympia
- Chrenovský cintorín, Atletický štadión
- 7. Trieda Andreja Hlinku
- Atletický štadión
- 8. Ul. Akademická
- Výstavisko, Andreja Hlinku - Centro
- 9. kruhový objazd Štúrova
- Braneckého
- 10. Autobusová stanica
- Železničná stanica, Rázc. autobusová stanica
- 11. Železničná stanica
- Železničná stanica, Rázc. železničná stanica,
- 12. Mestská športová hala
- Mestská hala, ZŠ škultétyho
- 13. Ul. Priemyselná
- Rázc. priemyselná
- 14. Cintorín sv. Cyrila a Metoda na Cabajskej ceste
- Nový cintorín
- parkovisko
- dostupné zastávky MHD

VEĽKÝ PREHĽAD PARKOVACÍCH MIEST ZADARMO

Novú parkovaciú politiku sme prijali, lebo chceme, aby si ľudia ľahko našli parkovacie miesta v centre. Rovnako máme tiež záujem, aby sa autá v centre mesta rýchlejšie striedali, a tak si tu čím viac ľudí vybavilo svoje záležitosti.

Ak potrebujete odparkovať auto na dlhšie, môžete využiť viacero lokalít, kde sa dá zaparkovať zadarmo.

Nie sú to všetko iba záchytné parkoviská. Ide napríklad aj o voľné státie áut na miestach, ktoré sú relatívne neďaleko od

centra a nie sú spoplatnené. Takým je napríklad pozdĺžne státie na Nábřeží mládeže – počas dňa tu nájdete až desiatky voľných parkovacích miest.

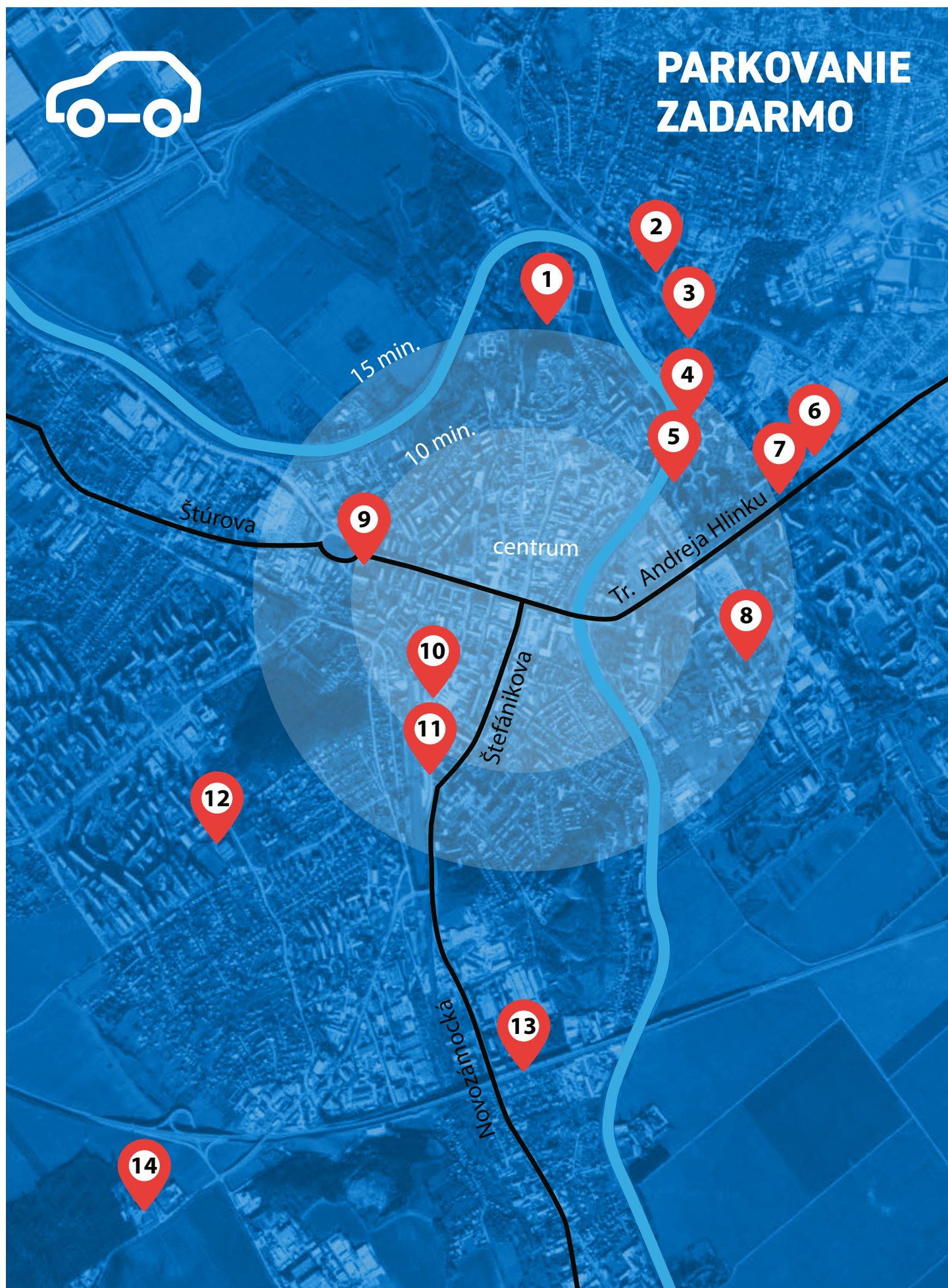
Z týchto parkovacích miest sa do centra Nitry môžete dostať za pár minút peši alebo autobusom. V našom veľkom prehľade vám prinášame zoznam lokalít, kde môžete parkovať zadarmo. Okrem toho sa tu dozviete názvy autobusových zastávok, ktoré sú najbližšie k lokalitám s bezplatným parkovaním.

Tomáš Holúbek

PARKOVANIE ZADARMO

UDRŽATEĽNÁ DOPRAVA: DOSIAHNEME JU ELEKTRIČKOU?

Nitra je krajské mesto, ktoré sa výrazne rozvíja. Potrebuje preto posilniť verejnú dopravu. Možností, ako to urobiť, je niekoľko – samospráva sa nebráni ani električkám.

Odlahčiť dopravu v centre, no zároveň zabezpečiť, aby sa obyvatelia pohodlne a rýchlo presunuli tam, kam potrebujú, bez státi v zápche.

Toto je rébus, nad ktorým si láme hlavu radnica. Na presun ľudí nemusí v budúcnosti stačiť autobusová doprava so systémom záchytných parkovísk.

„Musíme rozmýšľať aj o alternatívnom systéme verejnej dopravy. Ideálna je – nesmejme sa – električka,“ hovorí hlavný architekt Nitry Viktor Šabík.

Z tohto dôvodu sa električka javí ako ideálne riešenie. O tom, že to nie je fikcia, vypo-

vedajú mnohé európske mestá veľkosti Nitry, ktoré električku zaviedli – majú ju napríklad talianske mestá. Na Slovensku zatiaľ električkou jazdia iba Bratislavčania a Košičania.

Ak sa električka v Nitre stane realitou, financovať by ju mali euro fondy v programovom období 2021-2027, pretože

mestský rozpočet takúto investíciu sám neutiahne.

Nitre by postačovali aj 2-3 linky. Mesto chce vytvoriť takú električkovú kostru, ktorá spojí sídliská Chrenová a Klokočina s centrom Nitry. Dôvod je ten, že práve tieto časti mesta sú husto zaľudnené a denne sa z nich potrebuje prepraviť

veľké množstvo ľudí. Druhá vetva električkovej trasy by spájala centrum mesta v smere na priemyselný park, kde pracujú tisíce zamestnancov. V lokalite na severe Nitry s názvom Párovské Lúky má tiež v budúcnosti vyrásť úplne nová mestská časť, kde môže žiť až 30 - tisíc obyvateľov. Aj preto musí mesto uvažovať nad prepojením tohto územia s centrom Nitry verejnou dopravou.

Mesto však netvrdí, že električka je jediné riešenie dopravnej situácie. „Výhoda električky je, že má samostatnú dopravnú cestu, teda nezdieľa cestu spoločnú s autami a autobusmi. Je to ale aj jej nevýhoda, lebo vybudovanie tejto samostatnej dopravnej cesty je finančne a priestorovo veľmi náročné,“ povedal pre RTVS Andrej Sitkey, podpredseda komisie pre mestskú mobilitu.

„Koľajová doprava má úplne iné prednosti v jazde. Elektrické autobusy a trolejbusy sú výborná vec, ale idú stále tou istou trasou ako autá a dostanú sa do zápchy rovnako ako autá,“ argumentuje Viktor Šabík.

Tomáš Holúbek

Radničné noviny sú odteraz k dispozícii na viacerých miestach Nitry

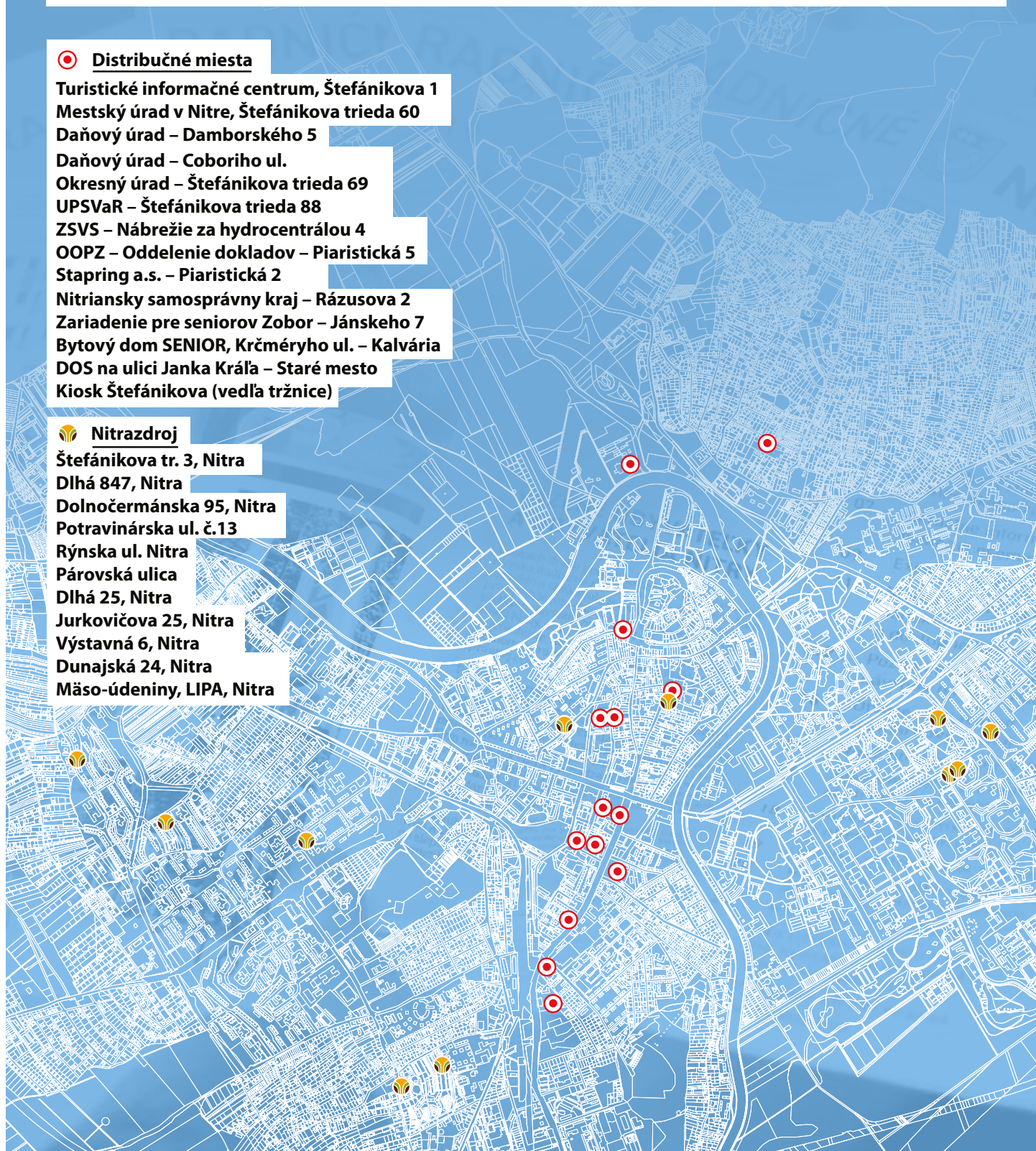
Nájdete nás v 11 predajniach Nitrazdroju, na úradoch aj v domovoch pre seniorov

Distribučné miesta

Turistické informačné centrum, Štefánikova 1
Mestský úrad v Nitre, Štefánikova trieda 60
Daňový úrad – Damborského 5
Daňový úrad – Coboriho ul.
Okresný úrad – Štefánikova trieda 69
UPSVaR – Štefánikova trieda 88
ZSVS – Nábrežie za hydrocentrálou 4
OOPZ – Oddelenie dokladov – Piaristická 5
Stapring a.s. – Piaristická 2
Nitriansky samosprávny kraj – Rázusova 2
Zariadenie pre seniorov Zobor – Jánskeho 7
Bytový dom SENIOR, Krčméryho ul. – Kalvária
DOS na ulici Janka Kráľa – Staré mesto
Kiosk Štefánikova (vedľa tržnice)

Nitrazdroj

Štefánikova tr. 3, Nitra
Dlhá 847, Nitra
Dolnočermánska 95, Nitra
Potravínárska ul. č.13
Rýnska ul. Nitra
Párovská ulica
Dlhá 25, Nitra
Jurkovičova 25, Nitra
Výstavná 6, Nitra
Dunajská 24, Nitra
Mäso-údeniny, LIPA, Nitra

POD UNIVERZITNÝM MOSTOM MÁ BYŤ PODJAZD PRE CYKLISTOV

Cyklisti sa zrejme dočkajú. Pod práve rekonštruovaným Univerzitným mostom vznikne podjazd pre cyklistov. Mesto ho plánuje vytvoriť pod chrenovskou stranou mosta.

Stavebný úrad Dolné Lefantovce už začal územné konanie o umiestnení stavby. Šéf Odboru investičnej výstavby na Mestskom úrade v Nitre František Halás potvrdil, že nachystaná je už aj projektová dokumentácia na podjazd.

„Bude sa však prerábať, pretože chceme využiť prvky, ktoré sú už zakomponované

pri rampách. Ide o kameninové rampy, panely - aby sme nemuseli platiť tie isté veci, ktoré tam už dnes sú,“ povedal Halás.

Výstavbu by radnica chcela začať ešte v tomto roku. Podjazd dlhý 155 metrov a široký 3 metre má byť len pre cyklistov.

„Veľmi vítame, že tak dlho sľubovaný projekt podjazdu pod Univerzitným mostom sa konečne stane skutočnosťou. Hoci impulzom na jeho vybudovanie je dopĺňanie cyklotrás v rámci schválenej koncepcie rozvoja cyklistickej dopravy, bude o jeho využívanie určite veľký záujem aj zo strany chodcov. Preto by bolo po vybudovaní vhodné upraviť dopravné značenie tak, aby ho mohli využívať nielen cyklisti, ale cyklisti, korčuľari a chodci spoločne. Rovnako ako pod Chrenovským mostom. Dobrých ľudí sa všade veľa zmestí,“ povedal Ivan Janček zo združenia Rozbicyklusuje Nitra!

Tomáš Holúbek
foto: Roman Oravec

ÚRAD DOSTANE VYSVEDČENIE

Transparency International Slovensko urobila audit mestského úradu. Výsledky oznámi na spoločnej tlačovej konferencii 5. marca.

Ako nastaviť fungovanie úradu tak, aby bol transparentnejší a aby procesy v ňom klapali tak ako majú?

Pred touto otázkou stáli odborníci z mimovládky Transparency International Slovensko, ktorá sa dlhodobo venuje samosprávam na Slovensku.

Ich činnosť pravidelne hodnotí v rebríčkoch transparentnosti. Mesto Nitra požiadalo mimovládku, aby spravila hĺbkový audit odborov mestského úradu.

„Audit prebiehal niekoľko týždňov a my sme radi, že sa onedlho dozvieme jeho výsledky. Očakávame, že nám pomôže nastaviť chod úradu tak, aby boli procesy na jednotlivých odboroch otvorenejšie, jasnejšie a voči verejnosti prístupnejšie,“ povedal primátor Marek Hattas.

O výsledkoch auditu budú zástupcovia Transparency International Slovensko informovať priamo na pôde mestského úradu. Spoločná tlačová konferencia s predstaviteľmi mesta je naplánovaná na 5. marec.

Tomáš Holúbek

CHORÉ STROMY NAHRADIA NOVÉ

Vyrúbané dreviny v mestskom parku boli na tom zdravotne zle. Prehnité a duté stromy mohli spôsobiť tragédiu, či zranenie ľudí.

Mesto si pred výrubom dalo vypracovať odborný posudok od Ústavu ekológie lesa Slovenskej akadémie vied vo Zvolene. Až po odporúčaní znalcov a zís-kaní potrebných rozhodnutí sa stromy vyrúbali. Dreviny rúbe firma Zelené mesto, výher-ca elektronického trhoviska. Odstránené sú sofony japonské a javory mliečne.

A keďže ide o bezpečie nás všet-kých, postupne bude vyrúba-ných ďalších 56 drevín v rôz-ných lokalitách mesta. Vypíliť sa stromy v Starom meste, na Chrenovej, aj na Klokočine. Naj-viac na jednej adrese to bude na Čajkovského 32, kde sa musia vypíliť dve borovice, orgován, škumpa a hlošina.

Vypílené budú aj ďalšie, rôzne druhy stromov, či už to je lipa, slivka, topoľ, jabloň, duglaska, smrek, brečtan, tuja, agát, baza, vrba, breza a jaseň. Dôvodmi výrubov sú - okrem zlého zdravotného stavu stromov - aj ich znížená stabilita, nevhod-ná poloha zasadenia - a s tým súvisiace kolízie s domami a nevyhovujúce podmienky na bývanie pre ľudí, ktorí v daných lokalitách mesta žijú.

Všetky vyrúbané stromy nahrá-díme zdravými drevinami, kto-ré nebudú ohrozovať zdravie ľudí. Mesto vyrúbané stromy pravidelne nahrádza novými.

*Andrej Jančovič
foto: Terézia Vencelová*

Všetky vyrúbané stromy mesto nahradí zdravými drevinami, ktoré nebudú ohrozovať zdravie ľudí. V roku 2017 vysadilo mesto 102 stromov, v roku 2018 to bolo 141 stromov a v minulom roku 250 stromov.

MESTSKÁ POLÍCIA NITRA POSILNILA O NOVÝCH PRÍSLUŠNÍKOV

Vďaka novej krvi sa rady mestskej polície podstatne omladili.

Sedemnásti noví príslušníci Mestskej polície v Nitre, medzi nimi aj jedna žena, zložili v polovici februára v Obradnej sieni mesta Nitry oficiálny sľub. Pred primátorom Marekom Hattasom, náčelníkom MsP Erikom Duchoňom

Vďaka novej krvi sa rady mestskej polície podstatne omladili. Ešte skôr, ako si obliekli uniformy, museli prejsť odbornou prípravou, povinnou pre mestských policajtov v školiacom a výcvikovom stredisku.

odbornej prípravy. „Zabezpečujeme ju formou praktických zamestnaní a to tak, aby si naštudovanú teóriu mohli precvičiť po prebratých teoretických témach jednotlivých vyučovacích okruhov. Po ukončení odbornej prípravy museli vykonať skúšku odbornej spôsobilosti príslušníkov obecnej polície pred komisiou Prezídia Policajného

spôsobilosti príslušníka obecnej polície,“ vysvetlil zástupca náčelníka MsP Pavol Sabo.

Náčelník MsP Erik Duchoň tlmočil za nových policajtov prísľub, že svoje funkcie budú vykonávať zodpovedne. „Všetci absolvovali náročný kurz odbornej spôsobilosti a nie sú úplnými nováčikmi, majú už za sebou niekoľko mesiacov

a zástupcom náčelníka MsP Pavlom Sabom zaznelo hlasné sľubujem. Text sľubu prečítala mestská policajтка Andrea Šaturová.

Primátor Marek Hattas zaželel novým strážcom mestských zákonov, aby sa im pri dozieraní nad bezpečnosťou a poriadkom v meste darilo a táto služba pre mesto ich naplňovala.

Po teoretickej príprave nasledovala praktická časť

zboru SR. Úspešní absolventi získali osvedčenie o odbornej

„Prácu v mestskej polícii chceme postupne modernizovať a to aj v súvislosti s novou parkovacou politikou. Najnovšie plánujeme nákup dvoch nových automobilov,“ uviedol primátor Marek Hattas.

služby. Pochádzajú poväčšine z okolitých obcí, zo Šurian i Nových Zámkov. Je to výhoda, pretože nemajú väzby na občanov Nitry,“ dodal náčelník Erik Duchoň. Mestská polícia má 82 zamestnancov, z toho 69 policajtov. Žien je šesť, dve sú na materskej dovolenke.

L'udmila Synaková
foto: Roman Oravec

MESTSKÍ POLICAJTI SA POSTUPNE PREZLEČÚ DO NOVÝCH UNIFORIEM

Nové uniformy sú ladené do modrej farby, ktorú má Nitra v erbe a na vlajke.

Noví príslušníci Mestskej polície v Nitre si postupne oblečú nové uniformy. Prvýkrát sa v nich ukázali počas slubu na mestskom úrade. Ako uviedol náčelník polície Erik Duchoň, nové uniformy vzišli z požiadavky mestských poslancov: „Prioritou bolo, aby sme sa viac zviditeľnili, aby nás občania rýchlejšie videli. Policajti sa do nových uniforiem oblečú s nástupom teplejších dní. Ide totiž o tzv. prechodné jarno-jesenné uniformy.“

Výstrojný mestskej polície Peter Birdáš vysvetlil, že nové bundy majú pohodlnejší strih a sú vzdušnejšie - podľa zadania sú ušité zo softshellu, tkaniny, ktorá sa dnes používa pri výrobe športového, turistického a horolezeckého oblečenia. Na ľavom rukáve je prišíty výrazný mestský erb s nápisom NITRA, nad erbom aj pod ním je v poloblúku našitý nápis Mestská polícia. Vrchná časť bundy je v „nitrianskej“ modrej, spodná časť bundy a golier sú tmavomodré. Cez prsia a lakte prechádza ozdobný, asi štvorcetimentrový bielo-modrý šachovnicový pás. Takýmto ozdobným pásom v tvare šachovnice je prikrášená aj nová šiltová čiapka.

„Pôvodné uniformy sa skôr opotrebovali. Nové sú vyhotovené z podstatne kvalitnejšieho materiálu. Pri vykonávaní

manuálnych úkonov, napríklad keď budú nasadzovať na automobily papuče, si však policajti budú obliekať pracovný odev.“

Nové uniformy vyrobila spoločnosť Sabrina Modelle Levice, špecializujúca na uniformy a pracovné odevy pre mestské polície a súkromné bezpečnostné služby. Pre Mestskú políciu v Nitre ušili zatiaľ 43 prechodných a 18 zimných bund. Cena prechodnej bundy je 136 eur s DPH a zateplenej bundy 186 eur s DPH.

Ludmila Synaková
Foto: Roman Oravec

DOTAZNÍK ZISŤUJE PROBLÉMY S ODPADMI

Od konca februára je obyvateľom k dispozícii dotazník, ktorým zisťujeme, aké otázky o odpadoch sú pre nich dôležité alebo ako separujú odpad. Dotazník zverejníme aj na stránkach Radničných novín.

„Na základe výsledkov dotazníka budeme ďalej nastavovať jednotlivé kroky k znižovaniu tvorby odpadu a celkovo k nastaveniu stratégie v oblasti odpadov v meste Nitra,“ povedala Jarmila Kráľová, šéfka komisie pre životné prostredie.

Komisia tiež iniciovala vznik pracovnej skupiny, ktorá sa komplexne zaoberá proble-

matikou odpadu v Nitre. Tvoria ju odborníci, ktorí riešia predchádzanie vzniku odpadov, separovanie odpadov či biologicky rozložiteľný odpad. Skupina sa rovnako pozrie na divoké skládky v meste alebo na eliminovanie používania plastov.

Tomáš Holúbek
foto: Roman Oravec

ZASTUPITEĽSTVO SCHVÁLILO DOTÁCIE NA KULTÚRNE PODUJATIA A OBNOVU ZOBORSKÉHO KLÁŠTORA

Na kultúrne podujatia pôjde 70 - tisíc eur, na obnovu kultúrnych pamiatok a pamätihodností 15 - tisíc eur.

Žiadosti, ktorých bolo na radnicu zaslaných viac ako sedemdesiat, posudzovali odborníci z Komisie pre kultúru a kreatívny priemysel. Viac nám k procesu výberu povedal jej predseda Erik Král: „Komisia posudzovala prihlásené projekty v zmysle platného nariadenia o poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta. V samotnej výzve sme stanovili 18 kritérií, za

ktoré bolo možné získať 100 bodov a ktoré vo veľkej miere reflektovali na priority výzvy. Tá bola zameraná na oblasti divadla, tanca, hudby, vizuálneho umenia, literatúry, audiovizuálnej tvorby, dizajnu, architektúry, marketingu, reklamy a tiež na tradičné remeslá.“

Výsledkom výberu je, že medzi prvou desiatkou projektov

sú podujatia z rôznych oblastí. Pripájame top desať podujatí, ktorých organizátori a dramaturgovia pripravili najkvalitnejšie projekty a dostanú od radnice najvyššie dotácie. Sú medzinimi Medzinárodný festival Divadelná Nitra (10000 eur), FLAAM festival (6000 eur), kultúrno-spoločenské akcie SPU Nitra a UKF Nitra (4000 eur), Rok slovenského divadla – Cesta za divadlom s Novým divadlom (4000 eur), Akademická Nitra (3850 eur), Festival Ars Organi (3500 eur), Konfrontácie – festival umení (3000 eur), Gašpariáda a Nitránska verklikáreň (3000 eur), Festival Vysoké hory (2500 eur) a Drumpoint Slovakia (2000 eur).

Všetky podporené i nepodporené projekty nájdete na - www.nitra.sk

Erika Krála sme sa tiež spýtali, či je spokojný s výškou dotácie pre oblasť kultúry. „Máme nosné mestské podujatia, ktorých rozpočty ďaleko prevyšujú to, čo dávame na dotácie. Je to v pomere asi tri ku jednej. Našou snahou je tento rozdiel aspoň vyrovnať. Momentálne trendy sú také, že mesto má vytvárať čo najviac nástrojov pre kultúru a aktérov zvonku. Mali by sme sa odbremenit od vlastnej dramaturgie a skôr sa snažiť podporovať ľudí, ktorí sa tomu naozaj venujú na vysoko profesionálnej úrovni. Nie je vylúčené, že sa budeme snažiť aj o tvorbu viacerých dotačných výziev zameraných na konkrétnejšie oblasti.“

Zastupiteľstvo podporilo aj obnovu kultúrnych pamiatok a pamätihodností, ktorá bude podporená sumou 15000 eur. Dostane ju Národná kultúrna pamiatka - Archeologické nálezisko kláštor kamaldulov Zobor - Zoborský kláštor. V rámci rekonštrukcie sa dokončí náznaková rekonštrukcia príbytku mnícha, oplášti sa tiež štvrtá stena a dva štíty.

Andrej Jančovič

PRESTÍŽNE SRDCE NA DLANI ZÍSKALO SEDEM NAJLEPŠÍCH

Ceny sa udeľovali na galavečere v Synagóge po deviaty raz.

Nitrianske centrum dobrovoľníctva v spolupráci s mestom Nitra ocenilo dobrovoľníkov za ich činnosť a spoločenskú angažovanosť v minulom roku. V 9. ročníku podujatia organizácie poslali 36 nominácií so 70 dobrovoľníkmi. Ocenenia Srdce na dlani si od primátora Mareka Hattasa prevzalo 19 iniciatívnych a ochotných ľudí.

Mestská poslankyňa a predsedníčka správnej rady NCD Petra Ajdariová na margo oceňovania povedala: „Veľmi pozitívne vnímam, že Nitrianske centrum dobrovoľníctva prostredníctvom takéhoto galavečera nielenže ocení dobrovoľníkov, ale má možnosť ich aj predstaviť a zviditeľniť na verejnosti, pre-

tože žiaľ, nie je veľa možností a príležitostí ako predstaviť túto nezištnú pomoc, vykonávanú 365 dní v roku.“

Vedúca odboru sociálnych služieb Mestského úradu v Nitre a členka Správnej rady NCD Naďa Šimová vysvetlila, že každoročne začiatkom roka zasadá správna rada NCD: „Tento rok sme zmenili spôsob výberu, pretože chceme kladť dôraz na to, aby sa ocenení cítili ako jedineční, aby si zapamätali tento pocit, preto tohto roku získa Srdce na dlani iba jeden z každej kategórie.“

Pozitívne hodnotila tento galavečer i mestská poslankyňa Jarmila Kráľová. „Sama viem,

aké je to byť dobrovoľníkom, pretože „dobrovoľníčim“ od svojho detstva. Takéto oceňovanie je veľmi motivačné pre všetkých dobrovoľníkov. Myslím si, že v dnešnej spoločnosti je to už rarita, ak človek robí niečo pre dobro druhého zo svojho nadšenia. Takisto si veľmi vážim činnosť NCD, pričom verím, že v krátkom čase budeme mať v Nitre množstvo dobrovoľníkov.“

Cieľom podujatia Srdce na dlani je prispieť k zviditeľneniu dobrovoľníkov a dobrovoľníckych aktivít a zároveň upriamiť pozornosť širokej laickej i odbornej verejnosti na význam a potrebu vykonávania dobrovoľníctva. Počas doterajších ôsmich ročníkov si ocenenia prevzalo 284 dobrovoľníkov a dobrovoľníčok. Na 23. až 25. strane mesačníka nájdete rozhovor s Pavlom Ferčákom, ktorého dobrovoľnícku činnosť ocenili Srdcom na dlani v kategórii „dobrovoľník v oblasti kultúry a umenia“.

Ludmila Synaková
foto: Ivan Janček

Ocenenie Srdce na dlani za rok 2019 získali:

Kategória dobrovoľník/ dobrovoľníčka do 18 rokov: Michaela Alexandra Bahelková, nominovaná 23. skautským zborom Nitra.

Kategória dobrovoľník/ dobrovoľníčka v oblasti práce s deťmi a mládežou: Soňa Lavová, nominovaná občianskym združením Mareena

Kategória škola priateľská k dobrovoľníctvu: ZŠ kráľa Svätopluka v Nitre, nominovaná Nitrianskym centrom dobrovoľníctva

Kategória dobrovoľník/ dobrovoľníčka v oblasti výchovy a vzdelávania: Tibor Seidl, nominovaný ZUŠ Jozefa Rosinského v Nitre

Kategória dobrovoľník/ dobrovoľníčka v sociálnej a zdravotnej oblasti: Pavol Kiš, nominovaný Hospicom – domom pokoja a zmiernu u Bernadety v Nitre

Kategória dobrovoľník/ dobrovoľníčka v oblasti kultúry a umenia: Pavol Ferčák, nominovaný OZ Triptych a Nitrianskym centrom dobrovoľníctva

Kategória dobrovoľník/ dobrovoľníčka v oblasti športu: Karol Stýblo a kolektív (Sarah Stýblová, Barbora Jaklovská, Tibor Mušák, Katarína Jaklovská, Tomáš Jaklovský, Sarah Shmony Albelaty, Linda Kováčová, Sylvia Kubaňová, Kristína Lisková, Beáta Ivičová, Andrea Lukáčová a Terézia Varšavová), nominovaní OZ Arabeska.

O dobrovoľníctve si prečítajte viac v rozhovore s Pavlom Ferčákom oceneným v oblasti kultúry (strany 23-25)

OTVORILI VYNOVENÝ KULTÚRNY DOM NA KYNEKU

FAKTY

- pôvodnú budovu postavili v prvej polovici 20. storočia
- do roku 2018 tu bola krčma, ochotnícke divadlo aj stavebná firma
- začatie stavby bolo 23. júla 2018, skolaudovali ju 30. septembra 2019
- rekonštrukcia vyšla na 440 066,69 € s DPH
- zosilňovali sa pri nej obvodové základy, podrezávali sa múry, vkladala sa hydroizolácia
- nainštalovali sem novú elektroinštaláciu, rozvody vody aj kúrenia a kanalizáciu
- pribudli nové okná, dvere aj schodiská
- prerábalo sa parkovisko
- odbor kultúry zabezpečil základný inventár

(TH)

Spoločenské podujatia, stretnutia dôchodcov, tancovačky, vystúpenia detí či folkloristov. Kynek dostal priestor, v ktorom sa takéto akcie môžu organizovať.

Opravený kultúrny stánok prímestskej časti prešiel výraznou rekonštrukciou. Má novú hydroizoláciu, elektroinštaláciu, rozvody vody aj kúrenia a funkčnú kanalizáciu.

Samozrejmosťou sú podlahy so zateplením, či nové okná. Steny aj stropy majú sadro-

kartón. Čo sa týka exteriéru, vymenené boli poškodené časti krovu, zateplené sú obvodové múry. Informoval o tom Jozef Šabo z investičného odboru.

Do nového „kulturáku“ sa dá prísť po chodníku zo zámkovej dlažby, za budovou sú k dispo-

zícii nové parkovacie miesta pre autá. Pri rekonštrukcii sa myslelo aj na imobilných a starších ľudí. Spevnená plocha pozdĺž cesty je lemovaná chodníkom od parkoviska pre zdravotne znevýhodnených ľudí - a to až k hlavnému vchodu do kultúrneho domu.

V minulosti bolo v budove všeličo. Chodievali sem chlapi na pivo do miestnej krčmy, ochotníci tu mali svoje vystúpenia. Naposledy tu sídlila stavebná firma.

(AJ, TH)

foto: Roman Oravec

REFORMA VEREJNEJ SPRÁVY JE NEVYHNUTNÁ

Jej aktualizáciu a funkčnosť presadzuje
Únia miest Slovenska na čele
s prezidentom Richardom Rybníčkom.

Nový návrh reformy verejnej správy chce zmeniť správu vecí verejných do podoby, ktorá bude jednoduchšia i efektívnejšia pre mestá a obce a zrozumiteľnejšia pre občanov. „Momentálne je verejná správa v nevyhovujúcom stave. A to aj preto, že jej reforma zostala nedokončená,“ povedal nitriansky viceprimátor Daniel Balko.

Ktoré problémy sú teda najvypuklejšie? Prvým z nich je, že veľká časť slovenských obcí mína finančné prostriedky len na svoj chod a nie na ďalší rozvoj. „Nová reforma odporúča zriadenie funkčných minimálnych regiónov, kde by boli spoločné kompetencie obcí. Netreba sa tiež obávať toho, že by niektoré obce stratili svoje právne postavenie,“ podotkol viceprimátor.

Druhou ťažobou miest a obcí je, že sa neskončil zmysluplný presun kompetencií z centrálnych orgánov na samotné samosprávy. „Ako príklad by som uviedol cesty. V meste máme troch vlastníkov ciest - mesto, kraj a štát. Bežný občan nerozlišuje, komu cesty patria a keď má problém, rieši to na meste. Takže, keď je niečo v meste, ako tie cesty, tak by ich mesto spolu s presunom kompetencií, ale hlavne financií, malo aj riešiť,“ hovorí Daniel Balko.

Tretím problémom je, že je nastavený zlý finančný model financovania samospráv. Ak sa aj niektoré kompetencie zo štátu na samosprávy presunuli, boli problematické a často bez finančného krytia.

„Ako príklad by som uviedol obedы zadarmo. Tento presun nepočítal s tým, že mestá musia zabezpečiť rekonštrukcie kuchýň, platy zamestnancov - a s tým súvisiace ďalšie náklady, na ktoré samosprávy nemali vyčlenené finančné prostriedky. Ak chceme robiť zodpovednú politiku, reformu verejnej správy nie že chceme, ale musíme urobiť,“ ozrejmil Balko.

Podľa Únie miest Slovenska by predstavitelia regionálnej samosprávy mali mať aj možnosť podávať návrhy zákonov. Únia ráta s možnosťou presunu niektorých súčasných kompetencií vyšších územných celkov na mestá a obce.

V prípade návrhu na zmenu volebného systému chce Únia nahradiť jeden volebný obvod viacerými, korešpondujúcimi s počtom krajov. „Politická strana tak miesto jednej kandidátky by v súčasnosti vytvorila osem kandidátok,“ povedal médiám Rybníček.

Andrej Jančovič

ANKETA: AKO HODNOTÍTE NÁVRH REFORMY SAMOSPRÁVY, KTORÚ PRESADZUJE ÚNIA MIEST SLOVENSKA? ČO BY MOHLA TAKÁTO REFORMA MESTÁM PRINIESŤ?

Miloš Dovičovič

Slovensko akútne potrebuje reformu verejnej správy. Systém, ktorý tu máme, je naďalej neúnosný a nepriateľný. V päťmilionovej krajine máme takmer tritisíc samosprávných jednotiek (obcí a miest) s tromi tisícmi primátorov a starostov či desať tisícmi poslancov. To sa inak ako nezmyslom nazvať nedá.

Podobnou hlúposťou je osem krajov so stovkami poslancov, ktoré dostali „vznešený“ názov vyšší územný celok. Ani len normálne pomenovanie im v parlamente nedokázali vymyslieť. Nieto ešte riadnu a rozumnú náplň činnosti. Jeden aj druhý stupeň samosprávy potrebujú urýchlenú a zásadnú zmenu. Inak sa nám to organizačne, kompetenčne a hlavne ekonomicky celé zosype na hlavu. Tak, ako je v našom štáte kopa obéznych až tučných ľudí, ja ešte viac obezity vidím práve tu. Takže odtučňovanie je nevyhnutné. Drasticky, zdôrazňujem slovo drasticky, treba pristúpiť k redukcii. Znížiť počet samosprávných jednotiek na miestnej úrovni (združovaním

obcí), znížiť počet krajov na tri + Bratislava (ako hlavné mesto s postavením kraja), prerozdeliť nanovo kompetencie, upraviť spôsob financovania. Všetky uvedené zmeny musia prísť z centrálnej úrovne, z vlády a parlamentu. Sú to poväčšine veci nepopulárne, ale treba k nim nájsť odvahu. Mám nádej, že sa tak konečne stane. Inak sa tou administratívnou „nadváhou“ a chaosom udusíme. Síce pomaly, ale isto.

Ján Greššo

Reformu samosprávy považujem za kľúčovú a nutnú. Aj keď návrh nepovažujem za stopercentný, je veľmi dobré, že vznikol. Najmä kvôli diskusii, ktorú si takýto dôležitý návrh žiada.

Peter Mezei

Mestá a ich zázemia sa časom vyvíjajú a považujem za správne na tieto zmeny reagovať. V súčasnosti je jedným z veľkých problémov sťahovanie mimo mesto s vidinou pokojnejšieho a ekologickejšieho života v rodinnom domčeku. V skutočnosti je však takýto spôsob života najmenej ekologický a neudržateľný a spôsobuje nemalé

problémy spoločnosti, ale aj mestám, ktoré tak musia znášať dopady s tým spojené ako sú napríklad každodenná dopravná záťaž, potreba infraštruktúry, smog, nekonečné zábery zelene a polí alebo tlak na rekreačnú vybavenosť, na rozdiel od života v meste, kde domáci obyvatelia celodenne naplňujú mesto životom, nie sú závislí od auta a ich záber prírody je minimálny. Napriek tomu domáci prispievajú zo svojich daní na služby aj pre mimomestských obyvateľov a dotujú ich, preto vítam, že návrh reformy si tento problém uvedomuje a hľadá riešenie, aby spádové centrá dostali to, čo si zaslúžia a tieto rozdiely boli zohľadnené.

Román Ágh

Myslím, že je predčasné hodnotiť návrh, ktorý má zatiaľ iba veľmi všeobecné kontúry. Pokiaľ reforma samosprávy prinesie zoštíhlenie, nižšie náklady na samosprávu

vu - a teda - efektívnejšie financovanie samosprávy, zlepši prehľadnosť kompetencií a zároveň mestá a obce dostanú do rúk kompetencie, ktoré im dnes chýbajú, ide o dobrý krok, ktorý občanom miest a obcí môže priniesť iba prospech. Reforma má pred sebou ešte dlhú a trnistú cestu, s veľkým množstvom úskalí. Je potrebná odborná, ale aj verejná diskusia na všetkých úrovniach. Ako politik, ale aj ako občan, pociťujem, že slovenská samospráva potrebuje zmenu a myslím si, že vzhľadom na nastavenie dnešnej spoločnosti, je na ňu ten správny čas.

Marta Rácová

Návrh reformy verejnej správy pokladám za veľmi vážny krok, ktorý môže ovplyvniť fungovanie štátu, aj fungovanie miest a obcí. Myslím si, že najčastejšie dôvody uvádzané k reforme, ktorými sú najmä nesúlad rozhod-

nutí vlády a národnej rady s potrebami miest a obcí resp. prijímanie zákonov a presun kompetencií na mestá a obce bez peňazí, možno riešiť aj inak. Nepodporujem ďalšiu decentralizáciu smerom dolu, pretože regióny, mestá a obce by nemuseli zvládnuť odborné, organizačne a personálne realizáciu všetkých úloh, ktoré by im reforma určila a tiež preto, že potrebujeme silný štát a tieto kroky by viedli k jeho oslabeniu. Uvítala by som zmenu volebného systému tak, aby každý región mal pomerne zastúpenie poslancov v parlamente, zavedenie špecializovanej školskej správy pre apolitické odborné riadenie vzdelávacích inštitúcií a odstránenie roztrieštenosti v zriaďovateľskej kompetencii verejných škôl. Tiež sa treba zamerať na prijatie takých zákonov, ktoré by zakázali zasahovanie politikov a tretieho sektora, najmä rôznych mimovládnych organizácií do vzdelávacieho systému a výchovy detí a mládeže.

spracoval Andrej Jančovič

Názory uvedené v tejto ankete sa nemusia zhodovať s názormi redakcie.

RADNICA PLÁNUJE POKRAČOVAŤ V ODCHYTE HOLUBOV

Koncom minulého roku ich v kliebkach skončilo 2442. Jedenásť špeciálne pripravených zariadení na odchyt vtákov sa rozmiestnilo vo viacerých lokalitách - na Klokočine, Chrenovej, ale najmä v centre mesta. Najviac vtákov sa podarilo chytiť v okolí pešej zóny, či divadla. Chytania operencov spravila špecializovaná firma. Radnica plánuje v odchYTE holubov pokračovať aj počas tohto roku, o iných spôsoboch ako sú kliecky zatiaľ neuvažuje.

TOMÁŠ PECIAR JE NAJLEPŠÍM DIAĽKOVÝM PLAVCOM

Titul najlepšieho diaľkového plavca si 17-ročný junior zabezpečil výbornými výkonmi medzi dospelými. Nitru a Slovensko reprezentoval na päť aj desaťkilometrovej

trati na svetovom šampionáte. Pozoruhodný je výkon najmä na kratšej trati, ktorú zaplával za 54 minút a skončil štyridsiaty a za sebou nechal viac ako dvadsať skúsených plavcov. O Tomášovi budeme ešte určite počuť. Jeho talent, vytrvalosť i vôľa víťaziť ho už teraz pasujú medzi najväčšie olympijské nádeje na cenné kovy, o ktoré zrejme zabojuje o štyri roky na parížskej olympiáde.

NITRIANSKE FAŠIANGY PONÚKLI ZAUJÍMAVÝ PROGRAM

Začiatok sa niesol v znamení Fašiangového jarmoku, ktorý ponúkol špeciality z domácej zabijačky i kvalitné, ručne vyrobené výrobky remeselníkov z celého Slovenska. Čo sa týka samotného programu, už dopoludnia začala bezplatná štafetová prehliadka Putujeme Nitrou, vystúpili aj Šaško Fjodor, Nitránsky Flašinet Ivana Gontka a kaukliari. V programe „Sprievod veselí sa, pešou teperí sa,“ vystúpili Campana Batucada, Kaukliar - Najvyšší remeselníci, mažoretky I-NIMA, Študentské divadlo VYDI pri UKF v Nitre, FS Tradícia Dražovce, FS Janíkovská studnička, FS Nevädza, FS Senior - Matičiar, Gajdošský trogári a DFS Drienka i DH Kozárenka.

CHRÍPKOVÉ PRÁZDNINY NA NITRIANSKÝCH ZÁKLADNÝCH ŠKOLÁCH

Z dôvodu vysokého počtu chorých žiakov boli zatvorené ZŠ Tulipánová a ZŠ Nábřežie mládeže. Pre chrípkové prázdniny na ZŠ Tulipánová dokonca posunuli odovzdávanie výpisov z vysvedčení. Aby vás chrípka obišla, dôležitá je najmä prevencia. Je potrebné vyhýbať sa priestorom s veľkou koncentráciou ľudí ako sú divadlá, diskotéky, kiná, či nákupné centrá. Najlepší spôsob ako sa chorobe vyhnúť, je očkovanie.

DISKUTOVALI O RIZIKÁCH, S KTORÝMI SA MÔŽU STRETNÚŤ NA WEBE

Diskusia sa konala na ZŠ Cabajská. Zúčastnili sa jej žiaci druhého stupňa. Témou besedy bolo bezpečné správanie sa na internete. Odborníci-

ka na prevenciu rizikového správania a kriminality mládeže z PZ v Nitre I. Matejová žiakom hovorila o rizikách internetovej komunikácie, ktorými sú kontakty s neznámymi ľuďmi, používanie webkamery a zverejňovanie fotografií a videí. Žiaci dostali aj informácie ako sa majú správať a brániť v rizikových situáciách a koho kontaktovať, ak majú problém.

RADNICA RIEŠI OBČIANSKE NÁVRHY NA ZLEPŠENIA

Pripomienky zasielajú ľudia prostredníctvom webu a mobilnej aplikácie „odkazprestarostu.sk“. Viaceré chyby, na ktoré upozornila verejnosť, sa už ale podarilo vyriešiť. Na mieste je chýbajúci kanalizačný poklop na Robotníckej ulici, opravené je aj poškodené detské ihrisko na Dolnočermánskej ulici. Na základe upozornení od občanov sa upratal neporiadok na Kláštorskej, L. Okánika, Južnej, Topoľčianskej a Párovskej ulici. Opravené sú tiež stĺpy verejného osvetlenia na Parkovom nábreží, či pokazená autobusová zastávka na Stračej ulici. Zmizol aj výtlk z Kmetovej ulice.

Andrej Jančovič

ROZHOVOR

PAVOL FERČÁK: SNAŽÍM SA FUNGovať PODĽA SVOJICH „5 PÉ“: POZDRAV, POPROS, POĎAKUJ SA, PÝTAJ SA A POMÔŽ

Pomôcť dobrej veci a stať sa dobrovoľníkom je dnes prirodzenou súčasťou životov tisícok Slovákov. Do tejto skupiny vzácných ľudí patrí aj Pavol Ferčák. Vo svojom srdci našiel miesto pre mnohých ľudí a množstvo aktivít. Pre radového človeka, fungujúceho v trojuholníku „rodina – práca – voľný čas“ je Pavlov životný optimizmus skoro nepochopiteľný. V nasledujúcich riadkoch prinášame rozhovor s človekom, ktorého Nitrianske dobrovoľnícke centrum ocenilo za jeho dobrovoľnícke aktivity.

Spomenieš si na svoje začiatky?

Trúfam si povedať, že dobrovoľníčiť som začal ako malý chlapec. Vtedy sa to asi ale nebralo ako dobrovoľníctvo. Mám pocit, že dobrovoľníkom bol v tom čase každý, kto priložil ruku k dielu a nehľadal za tým nič, žiadnu odplatu. Iba videl, že je to dobré pre okolie. Takto sme s partiou vyzbierali smeti na sídlisku, upratali sme kemp v stredisku na Domaši, kam sme pravidelne chodievali, alebo sme jednoducho pomohli starším ľuďom s nákupmi.

Čo ťa motivovalo k tomu, aby si sa stal dobrovoľníkom?

Dobrovoľníctvo je podľa mňa každá činnosť, ktorú vykonávate bez nároku na hono-

rár a venujete jej svoj čas, svoje vedomosti i prostriedky v prospech ostatných. Vďaka dobrovoľníctvu som spoznal veľa zaujímavých ľudí, s mnohými udržiavam kontakt dodnes. Asi najsilnejšou motiváciou je pre mňa skutočnosť dozvedieť sa niečo nové, rozvíjať svoje zručnosti, či prijať výzvy, vedieť vyriešiť nevyriešiteľné a popritom spoznávať nových ľudí. Vďaka dobrovoľníctvu sa z mnohých ľudí stali moji priatelia.

Kedy nastal ten zlom, že tvoje dobrovoľníčenie nabralo „organizované“ kontúry?

So skutočne organizovaným dobrovoľníctvom som sa stretol až na gymnáziu, kde som začal ako dobrovoľník spolupracovať s knižnicou alebo osvetovým centrom. Najviac

mi však dal festival Divadelná Nitra a projekt Hidepark.

Každý, kto ťa pozná vie, že si telom i dušou zameraný na kultúru a aj svoje profesionálne uplatnenie si našiel na odbore kultúry MsÚ. Prečo si podľahol tejto oblasti?

štúdiu som pracoval aj ako vysielací technik v jednom nitrianskom rádiu, moderoval a ozvučoval som niekoľko podujatí pre univerzitu a neskôr som pracoval ako hlavný barman vo vtedajšej Starej pekárni. Medzitým som odbehol na pár mesiacov pracovať do Španielska, kde

súťaží. Potom ma svojvoľne prihlásila na spoločenské tance, keď som mal asi deväť-desať rokov. Nevšimla si ale, že vyplnila zlú prihlášku a omylom ma prihlásila na balet. Vydržal som tam dva roky. A následne sme mali už spomínanú kapelu.

to ťahám s nimi. Ľudia, ktorí stoja za týmto projektom, sú mi už ako rodina. Plus robím niečo zmysluplné. Ved' z jednej maličkej akcie pre asi 40 návštevníkov vznikol kultúrny priestor, ktorý je pravidelne navštevovaný a kam sa ľudia radi vrátia.

Čo sa ti v Hideparku najviac podarilo?

Podarilo sa nám vytvoriť priestor na voľnočasové aktivity, priestor na kultúrne podujatia, športovanie, záhradkárčenie, opekanie... Nájdete tam workoutové ihrisko, pumptrack, cyklotrasičku, komunitnú záhradu, gril, U-rampu, detské ihrisko... Chodia k nám všetky vekové generácie, od tých najmenších až po tých najstarších.

Koľko dobrovoľníkov v Hideparku funguje?

Na Hideparku pôsobí stabilne skupinka približne 40 až 50 dobrovoľníkov, na eventy či väčšie brigády sa ich vie nazbierať až do stovky. Všetci títo dobrovoľníci odrobia neskutočný počet hodín a to len za menšie občerstvenie. Ale podobne ako ja sa stávajú platnými členmi komunity a svoje poznatky, ako aj získané zručnosti vedia využiť aj pri ďalších projektoch.

Ktorý počín ťa najviac teší?

Ak sa bavíme o dobrovoľníctve, tak ma príjemne prekvapilo už ocenenie Dobrovoľník roka 2012, na ktoré ma nominovala Asociácia Divadelná Nitra, kde som strávil ako dobrovoľník v súčte krásnych jedenásť rokov. Ale úplne nečakané prekvapenie, v podobe Dobrovoľníka roka 2019, ma úprimne dojalo. Prišiel som na udeľovanie týchto ocenení bez toho, aby som čo i len tušil, že som medzi nominovanými. A zrazu vidím na plátne svoje meno.

Odmala veľmi rád čítam a čím viac som čítal, tým som bol komunikatívnejší. A tak sa nejako stalo, že sme si s chalanmi na osemročnom gymnáziu založili kapelu, v ktorej som spieval. V pauzách medzi pesničkami som sa prihovárал ľuďom, aby som vyplnil medzeru, kým si chalani napríklad doladili gitaru alebo si spomenuli na akordy. Takto som sa dostal k moderovaniu niekoľkých podujatí a neskôr do literárno-dramatického krúžku.

Ako to išlo ďalej?

Po strednej škole som hľadal nejakú výzvu a keďže o kulturológii vtedy vo Vranove nad Topľou, odkiaľ pochádzam, dokopy nikto nič nevedel, tak som si ju vybral ako študijný odbor na vysokej škole. Popri

som spoznal aj taký ten pravý multikulturalizmus v praxi. Počas tých piatich rokov na vysokej škole som „pričuchol“ k organizovaniu podujatí, administratíve, spoznal som množstvo ľudí a mal som pocit, že mám v tejto oblasti čo ponúknuť. A keďže človek je tvor kultúrny...

Kto ťa priviedol ku kultúre?

Ocino chcel mať zo mňa športovca, takže som od štyroch rokov hrával futbal a robil atletiku. Maminka zas chcela niečo iné, od malička som s ňou chodil do knižnice, na výstavy – moja maminka krásne maľuje – a počúval som hudbu. Videla, že som sa nehanbil recitovať básničky a texty piesní ani pred iným publikom ako rodinou, tak ma poprihlasovala do rôznych

V nominácii na ocenenie Srdce na dlani spomenuli, že si stál pri počiatkoch Hideparku, teda ešte v časoch, keď sa základné kontúry tohto miesta ešte len formovali. Prečo práve Hidepark?

Som človek, ktorý nemá veľmi v obľube diskotéky. Dávam prednosť inej hudbe a celkovo inému typu podnikov. Radšej sa porozprávam, ako si zatancujem. Chalanov som poznal z brigád či z Tatry, celkom sme si sadli, najmä po ľudskej stránke. Keď prišli s touto myšlienkou, veľmi sa mi to zapáčilo. Aj keď som vlastne nevedel, čo to všetko bude obnášať. Chalani našli priestor, urobili prvú akciu a na tej druhej som bol už aj ja. Len som sa spýtal, či im netreba s niečím pomôcť a odvtedy

Kto ťa pozná vie, že si pozitívny človek. Čo ti prináša najväčšiu radosť?

Celkovo ma však teší pohľad na priestor Hideparku, na ktorom sa namakalo veľa ľudí. Teší ma, že stále noví a noví ľudia Hidepark objavujú a vracajú sa aj napriek často nezmyselne negatívnej publicite najmä od takých, ktorí tam v živote neboli. Teší ma aj pohľad na „kolegov“, ktorí prišli ako mladí ľudia bez skúseností – napríklad ako náš dobrovoľník Jakub – a teraz pracujú v eventovkách a plnia si svoje sny. Mnohí z dobrovoľníkov už majú rodiny a deti a predsa sa zastavia na víkendových brigádach, minimálne prehodiť zopár slov.

Pri svojej práci si v kontakte s ľuďmi. Čo vzbudilo najväčší ohlas verejnosti?

Keďže pracujem v kultúre, často sa stretávam s rôznymi ohlasmi verejnosti, či už pozitívnymi alebo negatívnymi. Vraví sa – veľa ľudí, veľa chutí, nedá sa ulahodiť každému. Najväčší ohlas verejnosti asi vyvolala skutočnosť, že riaditeľ nezávislého kultúrneho centra, vybudovaného dobrovoľníkmi v meste za riekou, sa stal primátorom krajského mesta. No pozitívne ohlasy sú aj na mnohé projekty, či už

v Hideparku, v rámci iniciatívy Rozbicyklujme Nitru, ktorá sa venuje cyklistom a doprave, tiež na komunitnú záhradu alebo Nitrianske centrum dobrovoľníctva.

Predpokladám, že určite máš nejaké plány. Čo by si v rámci dobrovoľníctva chcel dosiahnuť?

V rámci dobrovoľníctva som si nikdy nedával nejaké ciele. Som rád, že som obklopený ľuďmi s podobným nadšením meniť veci v prospech iných. Kým mám čas a som zdravý, veľmi rád pomôžem skvalitniť svoje okolie. Možno by som rád zmenil pohľad na dobrovoľníctvo ako také.

Ako to myslíš?

Všetci vieme nadávať a frflať, všetci sa vieme sťažovať. Ale keby každý z nás priložil ruku k dielu a namiesto nadávok sa snažil pomôcť. Všetko by mohlo byť krajšie a jednoduchšie. Sám sa snažím fungovať podľa svojich „SPé“ – Pozdrav, popros, poďakuj, pýtaj sa a pomôž. Nedá sa pomôcť všetkým, ale ak pomôžete aspoň jednému človeku či projektu, nič vás to nestojí a budete mať minimálne lepší pocit zo seba a určite spoznáte zaujímavých ľudí.

Hovoriš, že dobrovoľníctvo prinieslo určité – nazvime ich benefity – aj tebe samotnému?

Určite. Vďaka mojim aktivitám som veľa ľudí spoznal, ale zopár ich aj stratil. Preto musím popracovať najmä na sebe, aby som sa poučil z chýb a neopakoval ich. Chcem flexibilnejšie reagovať na rôzne životné výzvy, učiť sa, motivovať ľudí, ale aj viac počúvať a hlavne nájsť si čas na rodinu a ľudí, ktorých som zanedbával. Pretože aj vďaka dobrovoľníctvu sa učím byť lepší človek.

Čo by si odporučil alebo odkázal ľuďom, ktorí by aj chceli pomáhať a dosiaľ váhajú, nevedia, ako stať dobrovoľníkom?

Odkázal by som im, aby sa nebáli. Existuje množstvo aktivít, vďaka ktorým môžu svojmu okoliu pomôcť a urobiť ho krajším. Vďaka dobrovoľníctvu sa budete ďalej rozvíjať. V mnohých oblastiach nadobudnete nové zručnosti, o ktorých ste možno doteraz netušili. Posúvate sa vpred. Vo veľa veciach nájdete zmysel. Dobrovoľníctvo vám ukáže veci z iného uhla pohľadu. A opäť zopakujem – spoznáte nových a zaujímavých ľudí. Ak žijete v Nitre a neviete, ako sa stať dobrovoľníkom, pokojne kontaktujte Nitrianske centrum dobrovoľníctva, prípadne mi napíšte mail na

odbor kultúry MsÚ v Nitre. Pomôžem.

V nominácii na Srdce na dlani bolo uvedené, že sa venuješ dobrovoľníckej práci v ďalších občianskych združeniach. Prezradiš, kde všade ešte pôsobíš?

Spolupracujem s Triptych o. z., ktoré má na starosti priestor Hideparku. Ďalej sú to Nitrianske centrum dobrovoľníctva, HidePumpa – cyklo-dielňa a pumptrack, v Cukete o. z., čo je komunitná záhrada a vzdelávanie, či v združení cyklistov Rozbicyklujme Nitru. Špeciálne miestečko v mojom srdci má pani Alenka Letková a o. z. Podaj mi ruku Nitra. Minulý rok som prešiel školením v rámci programu GO! Bátor Tábor, cez ktorý ako dobrovoľníci navštevujeme choré detičky v nemocniciach a hráme sa s nimi. Dlhodobu zbieram vrchnáčky, no tento rok sa mi podarilo osloviť kolegov z celého úradu a začať spoluprácu s OZ Sabínka, keďže aj vďaka týmto vrchnáčikom môže Sabínka absolvovať rôzne procedúry na zlepšenie svojho zdravotného stavu. A ak sa spýtate, kam pôjdu tento rok moje 2 %, tak odpoviem jednoznačne – pre OZ Martinko a malého „Nitrančana“ Martinka.

Ludmila Synaková

Foto: Roman Oravec a archív Kultúrneho centra Hidepark Nitra

KALENDÁRIUM PODUJATÍ NA MAREC

1 NE

15.00 Prdíprašok doktora Proktora | SDKSvN

16.00 Komentovaná prehliadka výstavy Nemiesto/Nečas | Nitrianska galéria

2 PO

8.00 - 11.00 Knižničná kvapka krvi | Krajská knižnica

9.00 Beseda so spisovateľkou Silvou Lajdovou | Krajská knižnica

9.00 Hviezdoslavov Kubín - obvodné kolo | KOS

14.00 Kľúčenka - tvorivá dielňa | KOS

3 UT

7.30 - 18.00 Deň otvorených dverí | Krajská knižnica Klokočina

9.00 Danka a Janka | SDKSvN

10.30 Danka a Janka | SDKSvN

14.00 Kľúčenka - tvorivá dielňa | KOS

17.00 Klub grafológie | KOS

17.00 Fotoklub APF | KOS

15.30 Tableta naša každodenná | Krajská knižnica

18.00 Otvorenie výstavy Po troch rokoch | Krajská knižnica

4 ST

9.00 Danka a Janka | SDKSvN

9.00 Hviezdoslavov Kubín - obvodné kolo | KOS

10.30 Danka a Janka | SDKSvN

16.00 Alžbeta Bátoriová a čachtické podzemie | Krajská knižnica

18.00 Záverečný koncert študentov bakalárskeho štúdia katedry hudby PF UKF | Synagóga

5 ŠT

7.30 - 18.00 Akcia 1 + 1 | Krajská knižnica

8.30 - 15.00 Zručnosť a krása ukrytá v umení | Krajská knižnica

9.00 Hviezdoslavov Kubín - obvodné kolo | KOS

14.00 Nové v starom - foto workshop | KOS

16.00 Film Vpred | premiéra | Cinemax

16.30 Beseda so spisovateľom Štefanom Košlabom | Krajská knižnica

17.00 Fotoklub Nitra | KOS

17.00 Vernisáž Robove fotohrádky | Synagóga

18.30 Dom | DAB

6 PI

9.00 Danka a Janka | SDKSvN

10.00 Zvonky - súťaž hudobného folklóru detí | KOS

10.30 Danka a Janka | SDKSvN

18.30 Dom | DAB

9.00 - 17.00 Inšpirované Škandináviou - krajinomaľby Moniky Zimovej | Ponitrianske múzeum

18.30 Dom | DAB

7 SO

9.00 Výtvarné cesty - workshop pre neprofesionálnych výtvarníkov | KOS

9.00 - 17.00 Inšpirované Škandináviou - krajinomaľby M. Zimovej | Ponitrianske múzeum

18.30 Dom | DAB

8 NE

9.00 - 17.00 Inšpirované Škandináviou - krajinomaľby M. Zimovej | Ponitrianske múzeum

Paci Pac a kamaráti | Nájomná jednotka 210

15.00 Danka a Janka | SDKSvN

9 PO

09:30 Kozliatka a vlk | Nové divadlo

9.00 - 17.00 Inšpirované Škandináviou - krajinomaľby M. Zimovej | Ponitrianske múzeum

09:30 Kozliatka a vlk | Nové divadlo

10.00 Vesmír očami detí - výstava okresných kôl výtvarných prác | KOS

10.30 Tanečný kolotoč - regionálna súťaž v modernom tanci | KOS

18.30 Dámsky krajčír | DAB

10 UT

9.00 - 17.00 Inšpirované Škandináviou - krajinomaľby M. Zimovej | Ponitrianske múzeum

9.00 - 18.00 NÁBYTOK A BÝVANIE 2020, MODERNÉ DREVODOMY | Výstavisko AX

9.00 - 18.00 FÓRUM DIZAJNU 2020 | Výstavisko AX

09:30 Cisárove nové šaty | Nové divadlo

18.30 Syna či dcéru? | DAB

11 ST

9.00 - 17.00 Inšpirované Škandináviou - krajinomaľby M. Zimovej | Ponitrianske múzeum

9.00 - 18.00 NÁBYTOK A BÝVANIE 2020, MODERNÉ DREVODOMY | Výstavisko AX

9.00 - 18.00 FÓRUM DIZAJNU 2020 | Výstavisko AX

17.00 Klub grafológie | KOS

18.30 Dom | DAB

12 ŠT

9.00 - 17.00 Inšpirované Škandináviou - krajinomaľby M. Zimovej | Ponitrianske múzeum

9.30 Stvorenie - verejná generálka | SDKSvN

12. 03. 2020-31. 03. 2020 - Nitrianska hudobná jar | Synagóga

9.00 - 18.00 NÁBYTOK A BÝVANIE 2020, MODERNÉ DREVODOMY | Výstavisko AX

9.00 - 18.00 FÓRUM DIZAJNU 2020 | Výstavisko AX

9.00, 12.00 Robin Hood | DAB

16.30 Výtvarné dialógy | KOS

17.00 4 cesty prírodou | Nitrianska galéria

18.00 Koncert NHJ: Tribune Internationale des Jeunes Interprètes - Bruno Walter Chamber Orchestra | Synagóga

18.20 Film Bloodshot | premiéra | Cinemax

20.00 Český film 3Bobule | premiéra | Cinemax

13 PI

9.00 - 17.00 Inšpirované Škandináviou - krajinomaľby M. Zimovej | Ponitrianske múzeum

9.30 Vesmír očami detí | KOS

10:00 Kocúr v čizmách | Nové divadlo

10.00 Robin Hood | DAB

Swingová degustácia vín v DAB | DAB

9.00 - 18.00 NÁBYTOK A BÝVANIE 2020, MODERNÉ DREVODOMY | Výstavisko AX

9.00 - 18.00 FÓRUM DIZAJNU 2020 | Výstavisko AX

16.00 Holokaust: likvidácia, oslobodenie, záchrana, uvedenie výstavy | Synagóga

18.00 Stvorenie - premiéra | SDKSvN

14 SO

9.00 - 17.00 Inšpirované Škandináviou - krajinomaľby M. Zimovej | Ponitrianske múzeum

LUCIE BÍLÁ - TO O MNĚ tour 2020 | PKO Nitra

9.00 - 18.00 NÁBYTOK A BÝVANIE 2020, MODERNÉ DREVODOMY | Výstavisko AX

9.00 - 18.00 FÓRUM DIZAJNU 2020 | Výstavisko Agrokomplex

16.00 Kocúr v čizmách | Nové divadlo

16.00 Deň hvezdárne | KOS

18.30 Testosterón | DAB

DIVADLO, FILM, VÝSTAVY, DISKUSIE

15 NE

9.00 – 17.00 Inšpirované Škandináviou – krajinomaľby M. Zimovej | Ponitrianske múzeum

9.00 – 18.00 NÁBYTOK A BÝVANIE 2020, MODERNÉ DREVODOMY | Výstavisko AX

9.00 – 18.00 FÓRUM DIZAJNU 2020 | Výstavisko AX

15.00 Stvorenie | SDKSvN

18.00 Koncer NHJ: ENSEMBLE THESAURUS MUSICUM | Synagóga

16 PO

10:00 Kocúr v čižmách | Nové divadlo

10.00 Banalita lásky | DAB

17 UT

9.00 Stvorenie | SDKSvN

10:00 Slovensko v obrazoch | Nové divadlo

10.00 Drotár | DAB

11.00 Stvorenie | SDKSvN

18 ST

9.00 Stvorenie | SDKSvN

10.00 Drotár | DAB

10:00 Slovensko v obrazoch | Nové divadlo

11.00 Stvorenie | SDKSvN

19 ŠT

9.00 Čo vieš o hviezdach | KOS

9.00 Stvorenie | SDKSvN

10:00 Kocúr v čižmách | Nové divadlo

10.00 Festival amatérského divadla | ZUŠ J. Rosinského

11.00 Stvorenie | SDKSvN

17.00 Eiron | Nitrianska galéria - Bunker

18.30 Meno | DAB

18.00 Koncert NHJ: AD LIBITUM | Synagóga

20 PI

9.00 Stvorenie | SDKSvN

10:00 Čarodejnice | Nové divadlo

10.00 Festival amatérského divadla | DK Párovské Háje

11.00 Stvorenie | SDKSvN

15.00 vernisáž výstavy Trofeje poľovnej zveri | Ponitrianske múzeum

18.30 Povolanie pápež | DAB

10:00 Proces | Nové divadlo

21 SO

10.00 Festival amatérského divadla | DK Párovské Háje

SIMA Bombím tour | Nájomná jednotka 210

Spomienkový koncert kapely DORA | Music A Cafe

NOC PRE NÁS DVOCH TOUR 2020 | Frankie Rock Club

16.00 Hanička a Murko – koncertné turné | SDKSvN

18.30 Povolanie pápež | DAB

22 NE

10.00 Festival amatérského divadla | DK Párovské Háje

18.00 Koncert NHJ: Daniel Rumler /husle, Alena Hučková / klavír | Synagóga

23 PO

9.00 Košíkárstvo – tvorivá dielňa | KOS

17.00 NHJ ZUŠ J. Rosinského: Hudba bez hraníc | ZUŠ Praha – Zbraslav a ZUŠ J. Rosinského | Synagóga

18.30 Dom | DAB

24 UT

9.00 Košíkárstvo – tvorivá dielňa | KOS

10.00 a 18.30 Tisícročná včela | DAB

17.00 NHJ ZUŠ J. Rosinského: Hudba nás spája III | Synagóga

25 ST

17.00 Koncert žiakov ZUŠ Nitrianskeho kraja | Synagóga

17.00 Klub grafológie – pokročili | KOS

18.30 Banalita lásky | DAB

26 ŠT

9.00 Košíkárstvo – tvorivá dielňa | KOS

10:00 Pinocchio | Nové divadlo

17.00 Fotoklub Nitra | KOS

17.00 Koncert pedagógov k 90. výročiu založenia ZUŠ J. Rosinského | Synagóga

18.30 Nesmrteľný tanečník lásky | DAB

18.20 Český film Šarlatán | premiéra | Cinemax

27 ST

10.00 Slávnostné oceňovanie pedagogických zamestnancov škôl a školských zariadení mesta Nitry | Synagóga

17.00 Slávnostné oceňovanie športovcov za rok 2019 | Synagóga

18.30 Hlava XXII | DAB

28 SO

Koncert Larry John McNally | Music A Cafe

18.30 Hlava XXII | DAB

29 NE

18.00 Koncert NHJ: TANGO QUARTETTO RE CAMPO / HISTORIA DEL TANGO | Synagóga

30 PO

14.00 Veľkonočné ozdoby | KOS

18.00 Koncert Peter Lipa a AMC trio | Synagóga

18.30 Zbabaná hra | DAB

19.00 Koncert Fragile | Nájomná jednotka 210

31 UT

10:00 Proces | Nové divadlo

14.00 Veľkonočné ozdoby | KOS

17.00 Ste medzi nami | DAB

19.00 Ste medzi nami | DAB

18.00 Koncert NHJ: HAPPY BIRTHDAY, Johann Sebastian Bach! Marek Štrbák / organ | Synagóga

SKRATKY / KONTAKTY

Krajská knižnica
Krajská knižnica
Karola Kmeťka
Ulica Fraňa Mojtu 18
N + 421 37741 91 62

Nové divadlo
hrá v Dome Matice slovenskej v Nitre,
N + 421910994209

NG
Nitrianska galéria
Župné námestie
N + 421 37657 96 41

SDKSvN
Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre
Ul. 7. pešieho pluku 1,
Nitra
N + 421 37652 25 86

DAB
Divadlo Andreja Bagara v Nitre
Svätoplukovo nám. 4,
Nitra
N + 421 37652 48 72

Trafačka
Ul. Janka Kráľa 65, Nitra
N + 421905651667

KOS
Krajské osvetové stredisko
Fatranská ul., Nitra
N + 421 37653 15 44

PKO Nitra
ulica J. Kráľa 4, Nitra
N + 421 377413046

Synagóga
Pri Synagóge, Nitra
N + 421 376525320

Výstavisko AX
agrokomplex NÁRODNÉ VÝSTAVISKO, štátny podnik
Výstavná 4, 949 01 Nitra
N + 421 376572111

Mestská hala Klokočina
Dolnočermánska 105,
Nitra
N + 421 377922700

OTÁZKA MESIACA MAREC

V tejto rubrike vyberieme vždy otázku, ktorú často dostávame od obyvateľov aj od zástupcov médií. V poslednom období sa obyvatelia často pýtali na to, či mesto plánuje urobiť niečo s nebezpečným zjazdom z R1 na Cabajskej.

Tomáš Holúbek, odbor komunikácie a propagácie

Križovatka bola v minulosti vyriešená veľmi nešťastne. V jednom mieste sa tu stretávajú tri cesty – rýchlostná cesta s miestnou komunikáciou Jakuba Haška, ktoré pretína Cabajská v správe župy. Dochádza tu k úplne paradoxnej situácii, že zjazd z rýchlostnej cesty je v tomto úseku podriadený miestnej komunikácii. Križovatku považujeme za nebezpečnú. Potvrdzujú to aj štatistiky, podľa ktorých sa tu v rokoch 2015-2019 stalo až 28 nehôd, pri ktorých zomrel jeden človek a až 50 ľudí sa tu zranilo, z toho traja ťažko. Mesto kvôli vyriešeniu nebezpečnej križovatky zvolalo rokovanie všetkých zainteresovaných. Na Mestskom úrade v Nitre sa stretli zástupcovia ministerstva dopravy, ministerstva vnútra, Krajského dopravného inšpektorátu, Okresného úradu Nitra, Slovenskej správy ciest a spoločnosti Granvia s predstaviteľmi mesta. Z výsledkov rokovania vyplynulo, že projekt novej križovatky na Cabajskej je v zásobníku ministerstva dopravy. To znamená, že je to živý projekt a počíta sa s ním. Momentálne je celá vec na rokovaní medzi ministerstvom dopravy a koncesionárom R1, teda spoločnosťou Granvia. Témou ich rokovaní musí byť hlavne cashflow.

Realistický scenár podľa vyjadrení zástupcov ministerstva dopravy a Granvie hovorí o tom, že križovatka na Cabajskej by mohla byť hotová do februára 2023. Na prípravu križovatky je potrebných približne 18 mesiacov. Realizovať sa musia vysporiadania pozemkov, posudzovanie vplyvov na životné prostredie, a, samozrejme, stavebné povolenie. To by mohlo byť vydané na jeseň 2021.

ZLEPŠOVÁK MESIACA MAREC

Mesto zavádza novinku – Rómskeho jastraba. Prečo ten názov jastrab? Lebo bude dohliadať hlavne na dochádzku detí a na zvyšovanie ich záujmu o vzdelávanie.

Projekt vychádza z požiadaviek riaditeľov troch nitrianskych základných škôl, ktoré navštevujú hlavne rómske deti. Školy žiadali o niekoho priamo z rómskej komunity, kto s deťmi z minority bude pracovať a kto pre ne bude príkladom. Pracovník bude predstavovať spojenie medzi školou a komunitou.

Pre deti má byť akýmsi „partákom“. Oficiálne bude „jastrab“ zamestnaný na školskom odbore mestského úradu, no výkon jeho práce bude priamo na troch školách. Na ZŠ Ščasného v Dražovciach je v tomto školskom roku 99 žiakov, z nich 90 % patrí k minority, na ZŠ s MŠ Novozámocká je 132 žiakov, 60 % tvorí minoritu a na ZŠ Krčméryho je 147 žiakov a všetci patria k minority. Okrem žiakov sa bude jastrab zameriavať aj na rodičov detí a na učiteľov na týchto školách.

Mesto na financovanie projektu Rómsky jastrab podalo žiadosť o dotáciu z Úradu splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity. Náklady predstavujú 8766,32 €, mesto by ich spolufinancovalo piatimi percentami. Zo začiatku pôjde o prácu na osem mesiacov, ak sa pozícia osvedčí, mesto bude hľadať páky na to, ako ju predĺžiť.

Informácie k projektu poskytla Ľada Šimová, vedúca odboru sociálnych služieb.

NAMIESTO HERNE VZNIKLI POTRAVINY

Na rohu Štúrovej a Hollého slúžila obyvateľom Starého mesta od šesťdesiatych až do začiatku deväťdesiatych rokov minulého storočia predajňa potravín. Neskôr tu bola prevádzka s nábytkom a potom herňa.

Kedže mesto sa rozhodlo bojovať s hazardom, pretože Nitre neprináša nič pozitívne, poslanci rozhodli o zákaze herní a kasín. A výsledok zákazu hazardu sa začína dostavovať.

Vďaka tomuto opatreniu môžu po celom meste vznikať namiesto herní zmysluplné prevádzky, ako napríklad nové potraviny Nitrazdroj, ktoré otvorili v polovici februára.

(R)

V MARCI OSLÁVIA VÝZNAMNÉ ŽIVOTNÉ JUBILEUM

75 ROKOV

Pavel Antoš, Jozefa Bednáríková, Božena Blažiová, Helena Bochnovičová, Mária Ceglédiová, Alica Czuberková, Valéria Dajková, Mária Dicová, Ing. Robert Ďuriš, Ing. Zita Filipková, Helena Gregorová, Ing. Imrich Grman, Veronika Halamová, Ján Holinka, Magdaléna Chalmovská, Lýdia Chovancová, Anna Illešová, Anna Izsófová, Kristína Kaschná, Ing. Jozef Klobučník, Kristína Kollerová, PhDr. Magdaléna Kraščeniová, Jozef Križan, Mária Kromková, Eva Kučesová, Oto Máčik, Ghias Mousli, Katarína Nagyová, Ing. Antonín Náplava, Jozef Obranec, František Plachý, Margita Prípadová, Eva Pucherová, Gabriela Rumanová, Ludmila Ružičková, Mária Strešková, Ing. Helena Studeničová, Anna Sýkorová, Magdaléna Szöllösyová, Ing. Štefan Šantavý, Viliam Tögel, Ladislav Tóth, Antónia Tóthová, Angela Trabalíková, Jozef Vančíšin, prof. PhDr. Juraj Vaňko, Július Vavřík

80 ROKOV

Ján Audy, Veronika Beláková, Terézia Bizová, Mária Bolečková, František Braun, Anna Čalkovská, Oľga Ďurovová, Hilda Fodorová, Jolana Fülöpová, Mária Groissová, Ladislav Homola, Etela Horváthová, Ing. Mária Hudecová, Augustín Chalány, Magdaléna Kečkešová, Ing. Rudolf Keleši, Mária Kniebüglová, Štefánia Knižatová, Alžbeta Kollárová, Helena Kollárová, Lýdia Koššovičová, Bohumila Kružliaková, Jozef Kukučka, Barbora

Lehocká, Božena Lysá, Emília Majdáňová, Ing. Marian Mikloško, Mária Mináriková, Benedikt Molnár, Mária Moučková, Judita Pápežová, Helena Sulányiová, Anna Šimanská, Rozália Šimová, Margita Škarbalová, Eva Tóthová, Rudolf Viršík, Mária Žitná

85 ROKOV

Jozef Bánovský, Juliana Bibeňová, Mária Gáborová, Ing. Teodor Greguš, Helena Habudová, Margita Hečková, Jozef Homola, Ing. Ján Chovanec, CSc., Margita Kelemenová, Štefan Mesároš, Mária Nosáľová, Imrich Pavlovič, Juraj Pavúk, Božena Slamečková, doc. Ing. Bohuslav Sýkora, CSc., Mária Šabíková, Irena Tomová, Cecília Trusková

90 ROKOV

Jozef Bóna, Margita Galgánková, Oľga Miklušová, Jozefína Orišeková, Mária Šasíková, Mária Španíková

91 ROKOV

Františka Bencová, Alica Bogyová, Ružena Čepeláková, Irena Gajdošová, Mária Hubinská, Matilda Karabínová, Anna Karabová, Mária Kysucká, Ludmila Peciarová, PhMr. Katarína Šurániová

92 ROKOV

Jozef Berky, Miroslav Kohout, Veronika Lőrinczová

93 ROKOV

Johana Bahelková, Anna Gregorová, Ladislav Hajtinger, Magda Holenková, Jozef Matuška, doc. Ing. Vlastimila Pevná, CSc., Irena Stašková

94 ROKOV

Viktória Dimová, Gregor Szolár, Jozef Šebők

95 ROKOV

Vilma Uváčiková

96 ROKOV

Mária Mesárošová

97 ROKOV

Helena Fridrichová, Anna Marková

99 ROKOV

Jozefína Hanulová, Mária Tancíková

V JANUÁRI NÁS NAVŽDY OPUSTILI TÍTO NITRANIA

Ladislav Adame
vo veku 61 rokov

Helena Babíková
vo veku 86 rokov

RNDr. Július Bartošik
vo veku 83 rokov

Mária Barusová
vo veku 85 rokov

Mária Beňovská
vo veku 90 rokov

Apolónia Beťková
vo veku 89 rokov

Eva Bírová
vo veku 79 rokov

Gabriela Buchalová
vo veku 69 rokov

Peter Cíván
vo veku 69 rokov

Jozef Čurgaly
vo veku 62 rokov

Štefan Doboš
vo veku 58 rokov

Peter Ďuriš
vo veku 61 rokov

Anna Fillová
vo veku 86 rokov

Miroslav Franek
vo veku 60 rokov

Magdaléna Frťalová
vo veku 79 rokov

František Gajdošík
vo veku 82 rokov

Mária Gašparovičová
vo veku 72 rokov

Juraj Gombík
vo veku 90 rokov

Juraj Hlavaj

vo veku 40 rokov

Barbora Horníková
vo veku 76 rokov

Ján Hrnčár
vo veku 89 rokov

Jolana Chlustíková
vo veku 67 rokov

Emil Chrenko
vo veku 80 rokov

Anna Jerigová
vo veku 94 rokov

Janka Kalisová
vo veku 65 rokov

Božena Királyová
vo veku 70 rokov

Mária Kmetová
vo veku 67 rokov

Helena Kolienková
vo veku 85 rokov

Dominik Kováč
vo veku 75 rokov

Ladislav Kováč
vo veku 85 rokov

Vojtech Kováčik
vo veku 87 rokov

Celestína Kozárová
vo veku 76 rokov

Ružena Krajčová
vo veku 54 rokov

Eulália Kročková
vo veku 81 rokov

Peter Madžo
vo veku 86 rokov

František Málek
vo veku 94 rokov

Mária Máleková
vo veku 91 rokov

Ing. Vincent Malina
vo veku 92 rokov

Jozef Marciš
vo veku 88 rokov

Doc. Ing. Tamara Marková, CSc.
vo veku 85 rokov

Doc. Ing. Alla Michalíková, CSc.
vo veku 84 rokov

Marián Mistrík
vo veku 59 rokov

Janka Mudriková
vo veku 88 rokov

Peter Nagy
vo veku 59 rokov

Peter Némethy
vo veku 72 rokov

Gabriela Palacková
vo veku 67 rokov

Božena Penevová
vo veku 87 rokov

Ján Plavák
vo veku 62 rokov

Zdenko Rolínek
vo veku 59 rokov

Marta Sipinová
vo veku 67 rokov

Jana Stáhelová
vo veku 43 rokov

Ján Sýkora
vo veku 85 rokov

Mirko Szegény
vo veku 60 rokov

František Szetey
vo veku 72 rokov

Ján Šodor
vo veku 68 rokov

Alojzia Šuhajdová
vo veku 93 rokov

Ingrid Tarinová
vo veku 47 rokov

Štefánia Valehrachová
vo veku 97 rokov

Marta Vámošová
vo veku 89 rokov

Hedviga Vičanová
vo veku 86 rokov

Dezider Zaujec
vo veku 71 rokov

Valerie Žišková
vo veku 88 rokov

	jestvujem	1. časť tajničky	prvý česko-slovenský prezident	rodinný dom (skr.)	Average Access Time (skr.)	vrchná časť stebľa		lama alpaka	otvorený, po anglicky	časť oceána	mesto na severe Čiech	izraelská tlačová agentúra	2. časť tajničky	obetný stôl v kostole
šero, stmievanie							slovenský herec (Roman)							
postupne stratil listie							Kristov učeník značka nanotesly							
maškrta (básnický)				cisternová loď venovala							hlboký ženský hlas telefón			
	predložka (ponad) japonská báseň				stonám, vzdychám							aká (básnický) nerast		
značka rastlinného tuku										Fatimin milý				
útočisko										jednotka množstva informácie				umývala
titul vládcu Inkov										na iné miesto				
EČV Košíc			bylina s voňavou vňaťou	meno nórskeho kráľov						hory				
malé ucho										 nemecká televízia číselný kód				
	zahrotená žrd' rýchlo									trhá stehy rastlina s liečivým koreňom				
kôlna					lyžiarske stredisko v Colorade	Pomôcky: Aspen, haiku, JTA, spin	filmový mimo-zemšťan	citoslovce prasknutia	existovalo stavajú sa na odpor					môžem
žena, ktorej zomrel manžel						český básnik starý, po nemecky						Finančná správa rotácia elektrónov		
kód indickej rupie				jedna z planét základná číslovka							osamotený dom. meno Eduarda			
citoslovce smiechu			duplum (skr.) zn. lietadiel Iľjušin				zašepkali futb. klub v Miláne							
perla v tvare olivy								len, iba						
milý, frajer								list bez podpisu						

Tento rok si pripomínáme tragické 75. výročie od bombardovania nášho mesta.

Ráno 26. marca 1945 o 8.15 h poplachové sirény oznámili obyvateľom letecký útok na Nitrú. O niekoľko minút prenikli nad naše mesto ruské stíhačky, ktoré palubnými zbraňami ostreľovali protiletadlové batérie, až ich (1. časť tajničky). Krátko nato prileteli tri vlny bombardérov, ktoré začali s bombardovaním mesta. Zahynulo 345 ľudí, z toho 13 vojakov – osem slovenskej armády a päť nemeckého Wehrmachtu. Rozsah materiálnych škôd (2. časť tajničky): 48 úplne zničených budov, 289 poškodených budov s narušenou statikou, 172 poškodených bytov. (foto a text z knihy Štefana Košovana – Nitra, moje rodné mesto alebo osemdesiat rokov pod Zoborom)

meno / tel.:

Zapojte sa do súťaže o tri publikácie o Nitre.

Riešenie krížovky spolu s kupónom a vašim telefónnym číslom pošlite do 30. 3. 2020 na adresu:

Odbor komunikácie a propagácie, Mestský úrad, Štefánikova trieda 60, 950 06 Nitra alebo osobne vložte do schránky, ktorá sa nachádza na vrátnici Mestského úradu v Nitre.

NEWS REVIEW

DISCUSSION WITH THE AUSTRIAN AMBASSADOR

Ambassador Margit Bruck-Friedrich discussed several topics with Mayor Marek Hattas. Construction of rental apartments was one of the topics of their dialogue. The Ambassador proposed that the Mayor attend the conference in Vienna in May, which will be held on the occasion of the 100th anniversary of the start of rental apartments in the capital of Austria. The dialogue continued with the topic of Austrian investors in Slovakia, and due to the parliamentary elections, the current political situation in Slovakia and Europe also resonated in the discussion.

THE TOWN HALL PLANS TO CONTINUE CAPTURING PIGEONS

At the end of last year, 2442 pigeons were caged. Eleven specially prepared bird catching facilities were placed in several locations - Klokočina, Chrenová, but mainly in the city centre. Most of the birds were caught near the pedestrian zone or the theatre. The trapping operation was done by a specialized company. The Town Hall plans to continue trapping pigeons this year, no other ways than cages are being considered yet.

NITRA WAS TROUBLED BY THE WIND

At the beginning of February Nitra received a warning of the second and third level against strong winds. The town hall took measures regarding the development of the weather. Via their webpage and social networks, the city has urged citizens and visitors to move more carefully and be wary when outdoors. A

pending appeal has closed the City Park in Sihot and several cemeteries, where there was risk of trees falling.

RISKS OF THE WORLD WIDE WEB WERE DISCUSSED

The discussion was held at the primary school Cabajská, attended by its second grade pupils. Safe behaviour on the Internet was the topic of the discussion. Mrs Matejová, an expert on prevention of risky behaviour and criminality of youth from Police Force in Nitra, spoke to pupils about the risks of Internet communication, such as contacts with unknown people, using a webcam and publishing photos and videos. Pupils were also given information on how to behave and defend themselves in risky situations and whom to contact if they had a problem.

NITRA CARNIVAL OFFERED AN INTERESTING PROGRAM

The Carnival Fair offered specialties from homemade pig slaughtering as well as quality hand-made products of craftsmen from all over Slovakia. As for the program itself, the free relay tour of We Are Jaunting through Nitra started in the morning. The following groups presented themselves as part of the program called „Company is having fun rooting along the ped zone“: Campana Batucada, Kauklia - The Highest Craftsmen, majorettes I-NIMA, Student Theater VYDI at Constantine University in Nitra, Folklore Company Tradícia Dražovce, Folklore Company Janíkovská studnička, Folklore Company Nevädza, Folklore Company Senior - Matičiar, Gajdošskí trogári and Children Folklore Company Drienka and brass music band Kozárenka.

THE TOWN HALL ADDRESSES CITIZENS' PROPOSALS FOR IMPROVEMENTS

People send comments via www.odkazprestarostu.sk („note for the mayor“, translator's note). Several faults that the public made us aware of have already been resolved. The missing sewer lid in Robotnícka Street has been replaced, the damaged playground in Dolnočermánska Street has been repaired. On the basis of warnings from citizens, the clutter in Kláštorská, L. Okánika, Južná, Topoľčianska and Párovská streets has been cleaned up. The public lampposts in Parkové nábrežie or the broken bus stop in Stračia Street have been repaired. The pothole from Kmetova Street has also been eliminated.

PUPILS RECEIVED HALF-TERM SCHOOL REPORTS

6364 pupils were handed over the evaluation of their five-month work from their class teachers. On the last day of January, pupils received school reports at Primary Schools Beethovenova, Benkova, Cabajská, Fatranská, Kniežata Pribinu, Kráľa Svätopluka, Krčméryho, Na Hôrke, Novozámocká, Ščasného, Škultétyho and Topoľová. At the Primary School Tulipánová, school reports were handed over almost a week later, due to the flu holidays.

TOMÁŠ PECIAR IS THE BEST LONG-DISTANCE SWIMMER

The title of the best long-distance swimmer was ensured by the 17-year-old junior with excellent performance among adults. He represented Nitra and Slovakia on the five and the ten kilometre tracks at the World Championship. Especially his performance on the

shorter track was remarkable, as he swam it in 54 minutes reaching the fortieth place, leaving behind more than twenty experienced swimmers. We will certainly hear more about Tomáš in the future. His talent, perseverance and will have already put him among the greatest Olympic hopes, and he will probably fight for precious metals in four years at the Olympic Games in Paris.

PRIMARY SCHOOL ŠKULTÉTYHO LIMITED THE EARLY ARRIVAL OF PUPILS TO SCHOOL

Since after the half-term holiday, new regulation of the Primary School Škultétyho is valid: the school building is open for pupils not sooner than at 7:40 in the morning. Only the children attending the School Kids Club are allowed to enter the building sooner. The parents of other pupils must arrange for their children to be prepared and brought to school no earlier than twenty to eight. The new operating rules of the Primary School situated in Klokočina were approved by the Regional Public Health Authority in Nitra.

INFLUENZA HOLIDAYS AT PRIMARY SCHOOLS IN NITRA

Due to the high number of sick pupils, Primary Schools Tulipánová and Nábrežie mládeže were closed. As a result of influenza holidays, the Primary School Tulipánová even postponed handing out half-term report cards to their pupils. Prevention is especially important to avoid the flu. It is necessary to avoid areas with a large concentration of people, such as theatres, discos, cinemas or shopping centres. Vaccination is the best way to avoid the disease.

**MESTO
NITRA**

Pod záštitou primátora Mareka Hattasa

XLVII. Nitrianska hudobná jar

2020 Synagóga Nitra 18.00

12. marec / štvrtok

Tribune Internationale des Jeunes Interprètes

BRUNO WALTER CHAMBER ORCHESTRA

JACK MARTIN HÄNDLER / dirigent

KAROLÍNA KRIGOVSKÁ / husle

FERDINAND SLEZÁK / husle

LUKAS STERNATH / klavír / Rakúsko

Program: J. S. Bach, M. Ravel, J. Haydn

15. marec / nedeľa

ENSEMBLE THESAURUS MUSICUM

Zuzana Badárová / spev, Alexander Botoš / barokové violončelo, viola da gamba, Michal Hottmar / arciľutna

Program: J. Dowland, T. Campion, R. Ballard, J. B. Besard,

D. Ortiz, G. Caccini, C. Monteverdi, F. Landi, G. Frescobaldi

19. marec / štvrtok

AD LIBITUM / Maďarsko / Slovensko

Anita Csóka / soprán, András Tallián / husle, Peter Kazán /

klarinet, Tamás Kirkósa / violončelo, Zsuzsanna Aranyos / klavír

Program: J. Pachelbel, F. Schubert, F. Liszt, A. Panzeron,

D. Šostakovič, L. Bernáth, M. Novák

22. marec / nedeľa

DANIEL RUMLER / husle

ALENA HUČKOVÁ / klavír

Program: A. Moyzes, M. Ravel, A. Schönberg, A. Webern, E. Ysaÿe

29. marec / nedeľa

TANGO QUARTETTO RE CAMPO / HISTORIA

DEL TANGO / Česká republika

Petr Zámečník / akordeón, Pavlína Kavulová / priečna flauta,

Štěpán Filípek / violončelo, Lukáš Krejčí / cajon

Program: G. Rodriguez, F. Canaro, P. de Gulla, V. Greco, S. Piana,

P. Zámečník, J. C. Cobián, A. Bardi, A. Piazzolla

31. marec / utorok

„Happy birthday Johann Sebastian Bach!“

MAREK ŠTRBÁK / organ

Program: J. Ch. Bach, J. L. Krebs, Ch. H. Rinck, F. Liszt, Z. Gárdonyi,
M. Reger

vstupné: dospelí 5,- €

deti, študenti, dôchodcovia, ŤZP 3,- €

predpredaj vstupeniek: TIC; 30 minút pred koncertom Synagóga
www.nitra.sk

Nitrianska hudobná jar ZUŠ

Jozefa Rosinského v Nitre

festival mladých interpretov zo základných umeleckých škôl

23. - 26. marec, Synagóga Nitra 17.00

vstup voľný, zmena programu vyhradená

u.

fond
na podporu
umenia

Embajada de la
República Argentina
República Checa

Veren der Trouwen der Bruno Walter Muziekvereniging

9
1929 - 2019
sestoletie slovenskej kultúry

WHITESTON
Technologies

MICROCOMP

rakúske | kultúrne | fórum